

Мектепалды даярлық 0 «А» сыныбының тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «№ 74 ЖОББМ»КММ

Топ: Мектепалды даярлық 0 «А»

Балалардың жасы: 5-6 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: 15.05 – 19.05. 2022-2023 оқу жылы

(апта күндерін, айды, жылды көрсету)

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі 15.05	Сейсенбі 16.05	Сәрсенбі 17.05	Бейсенбі 18.05	Жұма 19.05
08:30-09:00 Балаларды қабылдау	Балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату. Балаларға қолайлы жағдай жасау. Баланың бүгінгі көңіл-күйі туралы әңгіме, баланың жеке пікірін білдіруіне қосыла отырып, оны не қызықтыратыны туралы. Денсаулық мәселелері бойынша ата-аналармен әңгімелесу; консультациялар.				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен денсаулық мәселелері, балаға үйде күтім жасау, білім алу, даму және жетістіктер туралы әңгімелесу, кеңес беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары (роботехника құралдары, шашка). Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, Табиғат бұрышындағы еңбек (бөлме өсімдіктеріне күтім жасау) Заттық-кеңістіктік дамытушы ортамен жеке жұмыс				
	Сөйлеуді дамыту– коммуникативтік, ойын әрекеті(үстел үсті ойындары пазлдар, домино және т.б.); Үстел үсті ойындары: Ойынның тақырыбы: Мазайка үстел үсті ойындары: Ойынның атауы: «Кім дауыс береді?» Мақсаты: балаларда жанды және жансыз табиғаттың өзара байланысын экологиялық тізбектер арқылы түсіну қабілетін нығайту. Балалардың құстарға еліктеу қабілетін бекіту. Нұсқаулық: екі шеңберде құстар орналасқан: булфинч, жұлдыз, Тит, Торғай, қарақұйрық, куку, ағаш кесуші, Қарлығаш, қарға, Бұлбұл. Балалардың міндеті – қоныс аударатын	Сурет салу– шығармашылық, коммуникативтік, ойын әрекеті Үстел үсті ойындары: «Суретті құрастыр» Ойынның мақсаты: Баланы бірнеше бөліктерден тұратын, бір тұтас суретті құрастыра білуге үйрету, төзімділікке, бастаған істі аяқтауға тәрбиелеу. Ойын шарты: Сурет бөліктерін таңдағанда қателеспей, кім тез өз суретін құрастырып, дұрыс атайды сол жеңімпаз атанады. Ойын іс-әрекеті: Тұтас суретті құрастыру үшін тиісті бөлшектерін іздестіру. Қажетті құралдар:	Дене шынықтыру - коммуникативтік, ойын әрекеттері, қимыл белсенділігі (қимылды ойын) «Бағдаршам» (Жазғы қакіпсіздік сақтандыру) Мақсаты: Жол ережесін сақтауға, түстерді ажыратып, бағдаршам көздерінің белгілерін айыра білуге үйрету. Балаларды қырағылыққа, ептілікке және ойынды дұрыс ойнауға үйрету. Балалардың ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Ойынды өткізуге арналған әдістемелік нұсқаулар: Тәрбиеші «қызыл» түсті көрсеткенде, балалар қимылдамай тұрады. Ал «сары» түсті көрсеткенде балалар қол шапалақтайды.	Көркем әдебиет - коммуникативтік, ойын әрекеті Мазайка үстел үсті ойындары: «Жақсы мен жаман» Мақсаты: Әдептілік туралы түсініктерін кеңейту. Жағымды қарым –қатынас дағдыларын дамыту. Әдептілікке, сыйпайылыққа тәрбиелеу. Әдістемелік нұсқалар: Ойынның шарты: Тәрбиеші осы суреттер арқылы, әдепті және әдепсіз екенің айырмашылығын тауып алып, сурет арқылы белгілейді. Балалар жақсы мен жаман әдептерді ажыратып, жақсылыққа аударып, өзінің ақылдығың таныта білу керек. Үстелдің үстінде	Қоршаған ортамен таныстыру – еңбек, коммуникативтік әрекет Сәйкестендіру ойыны: «Жақсы мен жаман» Мақсаты: Әдептілік туралы түсініктерін кеңейту. Жағымды қарым – қатынас дағдыларын дамыту. Әдептілікке, сыйпайылыққа тәрбиелеу. Әдістемелік нұсқалар: Ойынның шарты: Тәрбиеші осы суреттер арқылы, әдепті және әдепсіз екенің айырмашылығын тауып алып, сурет арқылы белгілейді. Балалар жақсы мен жаман әдептерді ажыратып, жақсылыққа аударып, өзінің ақылдығың таныта білу керек.

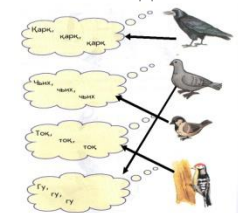
құстарды күн шеңберіне, ал қыста-қар ұшқыны бар шеңберге орналастыру. "Кім дауыс береді". Бірінші бала құстың дауысын бейнелейді, екіншісі оның қандай құс екенін біледі. 1-ші бала: "Чирик-чирик», 2-ші бала:"бұл Торғайды твит етеді".

Ережесі:

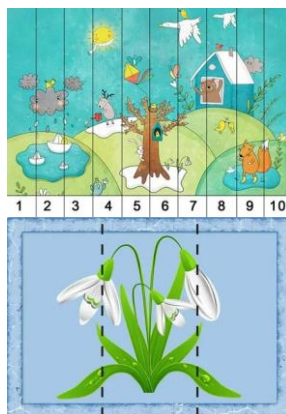
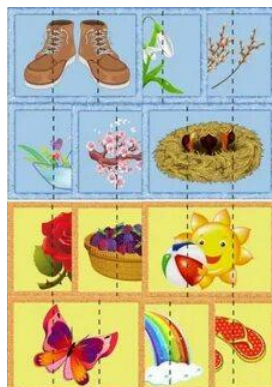
1. Тәрбиешінің сигналы бойынша жұмысты бастау
2. Командада тапсырмаларды бірге орындау

Ойын барысында болатын қиындықтар:

1. Балаларға құстардың суреттері ұсынылады. Балалар құстарды болжайды және қоныс аударатын немесе қыстайтын құс деп атайды.
2. Тақтаға немесе үстелге қыстайтын және қоныс аударатын құстардың 5-6 суреті қойылады, балаларға барлық құстарды атауға және оларды есте сақтауға кеңес беріледі. Содан кейін балалар көздерін жұмады, осы уақытта мұғалім суреттердің бірін алып тастайды. Балалар көздерін ашып, қай құстың жоқ екенін атайды.

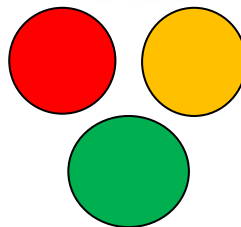
Бірнеше бөлікке бөлінген түрлі заттардың суреттері. (көлемдері 7×8см карточкалар).

«Жасыл» түсті көрсеткенде балалар орнында ары – бері жүреді. Ойынды бірнеше рет қайталайды.

Ықтимал күрделендіру: доппен секіру

Ойынның нұсқаулары: жеңіліске жеткен бала 10 рет доппен жерді ұрып секіру қажет.

ойын орталығында жақсы мен жаманды құрастыру. Осы карточкаларды тауып алып, әр сурет арқылы «Ақыл сөз» мозайка құмыраға суреттерін жинаймыз. «Сиқырлы сандық» жаман қасиеттерді салып, сандықтың ауызын жабамыз. Бойымызда жаман қасиеттері аулақ болсын деп тілейміз.

Ықтимал күрделендіру: Балалардың болашағында жаман қасиеттері болғызбауға, жақсы қасиеттерге жасап үйретеміз.

Ойынның нұсқаулары: Әдепті болуға үйрету.

Үстелдің үстінде ойын орталығында жақсы мен жаманды құрастыру. Осы карточкаларды тауып алып, әр сурет арқылы «Ақыл сөз» мозайка құмыраға суреттерін жинаймыз. «Сиқырлы сандық» жаман қасиеттерді салып, сандықтың ауызын жабамыз. Бойымызда жаман қасиеттері аулақ болсын деп тілейміз.

Ықтимал күрделендіру: Балалардың болашағында жаман қасиеттері болғызбауға, жақсы қасиеттерге жасап үйретеміз.

Ойынның нұсқаулары: Әдепті болуға үйрету.

					
Таңертенгі жаттығу	№ 46 гимнастика кешені Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті. ӘДІСТЕМЕЛІК КУӘЛІК №1 <i>Жиынтық</i> <i>Орындықта жасалатын жалпы дамыту жаттығулары (қайталау белсенділігі)</i> 1. Б.қ.: орындыққа отыру, аяқ сәл алшақтатылған, қол	№ 47 гимнастика кешені Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті. ӘДІСТЕМЕЛІК КУӘЛІК №2 <i>Жиынтық</i> <i>Орындықта жасалатын жалпы дамыту жаттығулары (қайталау белсенділігі)</i>	№ 48 гимнастика кешені Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті. ӘДІСТЕМЕЛІК КУӘЛІК №1 <i>Жиынтық</i> <i>Таспалармен жасалатын жалпы дамыту жаттығулары (қайталау белсенділігі)</i> 1. Б.қ.: өкше түйістірілген,	№ 49 гимнастика кешені Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті. ӘДІСТЕМЕЛІК КУӘЛІК №2 <i>Жиынтық</i> <i>Таспалармен жасалатын жалпы дамыту жаттығулары (қайталау белсенділігі)</i>	№ 50 гимнастика кешені Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті. ӘДІСТЕМЕЛІК КУӘЛІК №3 <i>Жиынтық</i> <i>Таспалармен жасалатын жалпы дамыту жаттығулары</i>

	төмен түсірілген. Қолды жанына көтеру, қолды төмен түсіру, бастапқы қалыпқа қайту (5 рет). 2. Б.к.: орындыққа отыру, түзу қойылған аяқтар сәл алшақтатылған, қол белде. Еңкейіп, қолды аяқтың ұшына тигізу, түзелу, бастапқы қылыпқа қайту (4 рет). 3. Б.к.:орындықтың артына тұру, өкше түйістірілген, қол орындықтың арқалығында. Отыру, тұру, бастапқы қалыпқа қайту (5 рет). 4. Б.к.:орындықтың жанына тұру, аяқ сәл алшақтатылған, қол төмен түсірілген. Бір орында жүрумен кезектестіріп, орындықты айналып, екіі аяқтап секіру (2 рет).	1. Б.к.: орындыққа отыру, аяқ сәл алшақтатылған, қол төмен түсірілген. Қолды жанына көтеру, төмен түсіру, бастапқы қалыпқа қайту (5рет). 2. Б.к.: орындыққа отыру, аяқ иықтың қатарында, қол белде, Оңға (солға) еңкею, бастапқы қалыпқа қайту. 3. Б.к.: орындықтың артына тұру, өкше түйістірілген, қол орындықтың арқалығында. Отыру, тұру, бастапқы қалыпқа қайту (5 рет). 4. Б.к.: орындықтың жанына тұру, аяқ сәл алшақтатылған, қол төмен жіберілген. Аздаған үзіліспен кезектестіріп, орындықты айналып, түрлі бағытта екі аяқтап секіру.	таспалар төмен түсірілген қолда. Таспаларды жоғары көтеру, ары-бері бұлғау, төмен түсіру (4-5 рет). 2. Б.к.: сондай, таспалар иық тұсындағы екі қолда. Отыру, таяқшаны еденге ұру, тұру, бастапқы қалыпқа қайту (5 рет). 3. Б.к.: тізерлеп тұру, таспалар төмен түсірілген екі қолда. Таспаларды жоғары көтеріп, оңға (солға) тербеп, төмен түсіру, бастапқы қалыпқа қайту (5 рет). 4. Б.к.: аяқ сәл алшақтатылған, таспалар төмен түсірілген екі қолда. Жүрумен кезектестіріп, бір орында екі аяқтап секіру (2 рет).	1. Б.к.: өкше түйістірілген, таспалар төмен түсірілген қолда. Таспаларды жоғары көтеру, бұлғау, төмен түсіру (4-5 рет). 2. Б.к.: тұру, аяқты алшақтату, қолды төмен түсіру, таспа бір қолда. Бір қолды, сосын екінші қолды айналдыра қозғалту (6-8 рет). 3. Б.к.: отыру, аяқ бірге, таспаның ұшынан екі қолмен ұстау. Алға еңкею, тізені бүкпеуге тырысып, таспаларды аяқтың ұшына қою, мұғалімнің белгісі бойынша түзелу және қолды жоғары көтеру. Алға еңкею, таспаны екі қолмен алып, түзеліп бәріне көрсету (4-6 рет).	(қайталау белсенділігі) 1. Б.к.: тұру, таспаның бір ұшынан ұстау. Таспаны алға және артқа бұлғау. Таспаны бірнеше рет (4-6 рет) бұлғаған соң, таспаны екінші қолға ауыстырып, жаттығуды қайталау. 2. Б.к.: отыру, аяқ бірге, таспаның бір ұшынан екі қолмен ұстау. Алға еңкею. Таспаны аяқтың ұшына қою, мұғалімнің белгісі бойынша түзелу, қолдарды жоғары көтеру, оларға қарау. Мұғалімнің белгісі бойынша алға еңкею, таспаны алу (3-4 рет). 3. Б.к.: шалқасынан жату, кеуде тұсына созылған қолмен таспаның бір ұшынан ұстау. Екі аяқты бір мезгілде таспаға дейін көтеру, төмен түсіру, аяқты түзу және бүгілген түрде көтере беруге болады (3-4 рет). 4. Б.к.: тізерлеп тұру, таспалар төмен түсірілген қолда. Таспаларды жоғары көтеру, оңға (солға) тербету, төмен түсіру, бастапқы қалыпқа қайту (5 рет). 5. Б.к.: аяқ сәл алшақтатылған, таспалар төмен түсірілген қолда. Жүрумен кезектестіріп, екі аяқпен бір орында секіру (2 рет).	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық		Сөйлеуді дамыту– коммуникативтік, ойын, танымдық әрекет				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттері мен уақыты						
09.00	09.00-09.30	15.05.23	16.05.23	17.05.23	18.05.23	19.05.23

11.50 ҮІӨ	09.40-10.10 10.40-11.10 11.20-11.50	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
		Математика негіздері Сөйлеуді дамыту Қазақ тілі Дене шынықтыру	Сауат ашу негіздері Қоршаған ортамен танысу Сурет салу Музыка	Математика негіздері Көркем әдебиет Сауат ашу негіздері Дене шынықтыру	Математика негіздері Сөйлеуді дамыту Қазақ тілі Музыка	Сауат ашу негіздері Көркем әдебиет Қоршаған ортамен танысу Дене шынықтыру
«Ас – адамның арқауы» түскі ас. 10:10-10:40		Түскі ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) Кезекшілік жұмысын ұйымдастыру.Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету.Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту.				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер						
1-ші ұйымдастырылған іс - әрекеті уақыты:09.00-09.30						
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ҮІӨ	1.Математика негіздері– танымдық,ойын әрекеттері ҮІӨ тақырыбы: Таразы. ҮІӨ мақсаты: заттардың массасын өлшеу туралы ұғымды қалыптастыру. Дағды: Салмағына қарай заттарды салыстыруға үйрету, таразыда жатқан ауыр затты анықтауға үйрету; таразыны теңестіру үшін тағы зат (заттар) салу керек немесе таразы табақшасынан заттарды алу керек деген ұғыммен таныстыру. Санау білігін, суретке карап мысалдар құрастыру, оны шығару дағдысын бекіту Күтілетін нәтижелер: Меңгереді: ауыр заттарды анықтау және атауды, мысалдар құрастыру және шешуді; Түсінеді: таразы бастарын теңестіру үшін табақшаларға тағы да зат (заттар) салу керек немесе заттарды алып тастау керектігін;	1. Сауат ашу негіздері– коммуникативтік,таным- дық әрекет ҮІӨ тақырыбы: Үйренгендерімізді қайталаймыз. ҮІӨ мақсаты: сызба бойынша сөйлем құрау бойынша алған білімдерін бекіту. Сәйкестендіре білуге, буынға бөлуге, дыбыстардың түрлерін есте сақтауға жаттығулар жасату арқылы сөздік қорларын жаңа сөздермен толықтыру. Дағды: Дыбыстық сызба бойынша жұмыс жасату арқылы дыбыстық талдау дағдыларын дамыту. Күтілетін нәтижелер: Жасайды: суретті дыбыстық талдауымен сәйкестендіреді, сызбаға байланысты сөйлем құрайды, сөздерді буынға бөледі. Түсінеді: сөйлемнің сөздерден құралатынын. Қолданады: дыбыс, буын , сөз, сөйлем сызбаларын ажыратады. Ойлау деңгейі: білу, түсіну,	1.Математика негіздері– танымдық,ойын әрекеттері ҮІӨ тақырыбы: Өлшеу. ҮІӨ мақсаты:Заттарды өлшеу практикалық дағдыларын қалыптастыру. Заттарды таразыға салмағы бойынша салыстыруға болатындығы туралы түсінікті бекіту. Дағды: Таразының қай табағында ауыр зат жатқанын анықтауға (төмен түскен табақта), таразыны теңестіру үшін тағы зат (заттар) салу керек немесе таразы табақшасынан заттарды алу керектігін үйрету; графикалық диктантты орындау, қағаз бетінде бағдарлау, 10 көлемінде санау, заттардың санын цифрмен белгілеу біліктілігін бекіту, дағдыландыру. Күтілетін нәтижелер: Меңгереді: иінді таразымен өлшеуді; санауды, санды жазуды; Түсінеді: таразыны	1.Математика негіздері– танымдық,ойын әрекеттері ҮІӨ тақырыбы: Өлшеу. ҮІӨ мақсаты:Заттарды өлшеу практикалық дағдыларын қалыптастыру. Заттарды таразыға салмағы бойынша салыстыруға болатындығы туралы түсінікті бекіту. Дағды: Таразының қай табағында ауыр зат жатқанын анықтауға (төмен түскен табақта), таразыны теңестіру үшін тағы зат (заттар) салу керек немесе таразы табақшасынан заттарды алу керектігін үйрету; графикалық диктантты орындау, қағаз бетінде бағдарлау, 10 көлемінде санау, заттардың санын цифрмен белгілеу біліктілігін бекіту, дағдыландыру. Күтілетін нәтижелер: Меңгереді: иінді таразымен өлшеуді; санауды, санды жазуды; Түсінеді: таразыны	1. Сауат ашу негіздері– коммуникативтік әрекет ҮІӨ тақырыбы: Біз нені үйрендік,нені білдік? ҮІӨ мақсаты: Үйренгендерін қайталату, пысықтау. Дыбыстық сызбаны өз суретімен сәйкестендіруге арналған тапсырма арқылы дыбыс туралы білімдерін бекіту. Дағды: Сөздегі дыбыстың орнын табуға, дауысты, дауыссыз дыбыстарды, жуан-жіңішке дыбыстарды ажыратуға жаттықтыру ,графикалық тапсырмаларды орындату арқылы мұқият жұмыс істеудеге дағдыландыру. Күтілетін нәтижелер: Жасайды: дыбыстарды анықтайды, дыбыстың орнын табады, берілген дыбысқа сөздер айтады. Түсінеді: дыбыстыңсөздің басында, ортасында және соңында да кездесетінін. Қолданады: дыбыс, буын , сөз, сөйлем сызбаларын ажыратады	

	Қолданады: таразының қай табағында ауыр зат жатқанын анықтау білігін (төмен түскен табақта). Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Миға шабуыл: Ойын жағдаяты. - Заттардың айырмашылықтары пішіні және түсімен ғана шектелмейді, олардың салмағы да әртүрлі. Кейбір заттар ауыр, кейбір заттар жеңіл болады. Қолдану: Кішкентай текше үлкенге қарағанда жеңіл. Болжамдар ұсынып, заттарды қолға алып, қайсысы ауыр, қайсысы жеңіл екенін анықтайды. Екі табақшаны теңестіру үшін не істейміз? Балалар сұхбатқа қатысады. Балалар ойланады, талқылап, қорытындыға келеді. Кішкентай текшесі бар табақшаға тағы бір кіші текше салу керек. Балалар, табақшаларды теңестіру үшін біздер не істедік? Кішкентай текше қостық. Суретті қарауды сұрайды. Таразылар неге төмен түскен? Түсіну: Әртүрлі таразыға қараңыздар! Таразы тең болу үшін не істеу керек екенін айтыңыз? (Сол жақтағы табақшаға және оң жақтағы табақшаға салмақтары бірдей заттарды, салмақтары мен саны бірдей	қолдану. Ой қозғау: «Не қалай дыбыстайды?» дидактикалық ойынын ойнату арқылы бастайды. 1.Жылқы ... (кісінейді). 2.Сиыр ... (мөңірейді). 3.Ит ... (үреді). 4.Мысық ... (мияулайды). 5.Әтеш ... (шақырады). Түсіну: «Тиісті текшені көтер»дидактикалық жаттығуы Дауысты, дауыссыз дыбыстарды айтады (дауысты дыбыстарды айтқанда созып, әндетіп айтады). Балалар дауысты дыбысты айтқанда қызыл түсті текшені, дауыссыз дыбыстарды айтқанда, көк түсті текшені көтереді. «Тиісті белгіні көтер»дидактикалық жаттығуы Жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды араластырып айтады, балалар жуан дауысты дыбысты айтқанда, сары түсті дөңгелекті, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда, қызыл дөңгелекті көтереді. Білу: «Кәне, тауып көр» дидактикалық ойыны –Балалар мен сендерге сөз, буын, дыбыстарды айтамын, сендер алдарындағы сызбадан мен не айтсам соны дыбыс па, сөз ба, буын ба анықтап сызбасын көтересіңдер. Алдын ала балаларға дыбыс, сөз, буын сызбаларының үлгілері сызылған карточкалар таратып береді.	теңестіру үшін тағы зат (заттар) салу керек немесе таразы табақшасынан заттарды алу керектігін; өлшеу техникасын; Қолданады: таразының қай табағында ауыр зат жатқанын анықтау білігін (төмен түскен табақта). Үзік сызықтармен сызуға, бояуға, графикалық диктантты орындауға үйретуді. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Миға шабуыл:Ойын жадаятты. Әлия мен Сырым дүкен ойынын ойнауды ұсынады. Бұл оқу қызметінде біз дүкенде сауда жасаймыз. Дүкенде нені өлшейді? Сендер қандай таразыларды көрдіңдер? Қай заттың ауырлау екенін қалай анықтауға болады? Балалар жағдаятқа қызығушылық танытады. Қолдану: Топтық практикалық жұмыс. Таразымен жұмыс. Заттарды салмағы бойынша салыстыру. Балаларға жұптарға бөлініп, үстелдерге өту ұсынылады. Жұптағы бір бала таразы табақшасына бір затты салады, екінші бала екінші затты салады, заттардың салмағы әртүрлі. Түсіну: Деңгейлік тапсырманы жұмыс дәптерінде орындауды ұсынады. Суреттерге қарайды. Қандай заттар жеңіл екенін атайды.	теңестіру үшін тағы зат (заттар) салу керек немесе таразы табақшасынан заттарды алу керектігін; өлшеу техникасын; Қолданады: таразының қай табағында ауыр зат жатқанын анықтау білігін (төмен түскен табақта). Үзік сызықтармен сызуға, бояуға, графикалық диктантты орындауға үйретуді. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Миға шабуыл:Ойын жадаятты. Әлия мен Сырым дүкен ойынын ойнауды ұсынады. Бұл оқу қызметінде біз дүкенде сауда жасаймыз. Дүкенде нені өлшейді? Сендер қандай таразыларды көрдіңдер? Қай заттың ауырлау екенін қалай анықтауға болады? Балалар жағдаятқа қызығушылық танытады. Қолдану: Топтық практикалық жұмыс. Таразымен жұмыс. Заттарды салмағы бойынша салыстыру. Балаларға жұптарға бөлініп, үстелдерге өту ұсынылады. Жұптағы бір бала таразы табақшасына бір затты салады, екінші бала екінші затты салады, заттардың салмағы әртүрлі. Түсіну: Деңгейлік тапсырманы жұмыс дәптерінде орындауды ұсынады. Суреттерге қарайды. Қандай заттар жеңіл екенін атайды.	Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Ой қозғау:«Қарама -қарсы сөзді тап» ойынын ұйымдастырады. Қалың – ... (<i>жұқа</i>) Суық – ... (<i>ыстық</i>) Тәтті – ... (<i>ащы</i>) Қисық – ... (<i>түзу</i>) Ұзын – ... (<i>қысқа</i>) Түсіну: «Сөздің бірінші дыбысын айт»дидактикалық ойыны (Педагог суреттер көрсетеді) Мен сендерге сурет көрсетем, сендер суретті атап бірінші дыбысын анықтап айтасыңдар. Балаларды екі командаға бөледі, бірінші бір командамен содан кейін екінші командамен ойнайды. Мысалы: <i>өшіргіш(ө), әтеш(ә), апельсин (а), оқтау (о), ұя (ұ), ыдыс (ы), уық (у), әткеншек(ә), өрмекші(ө), ешк(е)і, элеватор(ә), ірімшік(і), ине(и), үтік(ү), арыстан(а), оймақ(о), ұлу(ұ), етік(е), экскаватор(ә), ілгіш(і), ит(и), үкі(ү)</i> т.б. Балалар, сендер қандай дыбыстардан басталатын сөздер айттыңдар. Иә, дауысты дыбыстардан басталатын сөздер. Дауысты дыбыс екенін қайдан білдіңдер? Дыбысты айтқанда кедергіге ұшырамайды. Қатаң дауыссыз
--	--	--	---	---	---

	заттарды саламыз, заттардың салмағы теңесетіндей, бір табакшаға ауыр затты, екінші табакшаға жеңіл бірнеше затты саламыз. Білу: <i>Бір дегенім - көтеріліп, керілу. Екі деген - еңкею мен созылу. Үш дегенім - үш рет соғып алақан. Бас изейміз үш қайтара, балақан. Төрт дегенім - құшақ жая, қол керу, Бес дегенде - қоштасарда қол бұлау. Алты деген - орнымызға отыру. Жеті-сегіз - жалқаулықтан арылу. Балалар мәтін бойынша қимылдар жасайды.</i>	Мысалы: [р], -ба-, аққала, ар-, ор-, қа-, [е], [т], [к], та-, ен-, ар-, алма, сабақ, жаңа, дә-, мы-, мон-, [г], [ш], сөз, көз, бала, жа-, үс-, ші-, то-, ки-, [з], [и], са-, ша-, ет, елік, білезік, күнбағыс, ұр-, ын-, лек-, діз-, тик-, қыш-, дол, қол, бол, сал, мал, тау, қы-, тық-, ем-, ек-,іс-, -діз. Қолдану: «Дұрыс санды таңда»дидактикалық ойыны Балаларға ойыншықтарды немесе суреттерді көрсетеді, ал олар суретте неше буын болса, сонша сан жазылған карточкаларды көрсетеді. Мысалы: доп – доп сөзінде 1 буын, 1 саны жазылған карточканы көрсету керек . Тапсырманы өзгертуге болады. «Сөйлем құрай аламын» дидактикалық ойыны Көрнекілігі: «Балабақшада», «Мектеп», «Жазғы орманда», «Дүкенде» тақырыптарындағы мазмұнды суреттер. Балаларға суретті көрсетіп, жай сөйлемді құрап айтады, мысалы: Әсем келе жатыр. Балалар сөйлемді қайталап, бір-екі сөзді қосып айтады, мысалы: Әсем балабақшаға келе жатыр. Келесі бала тағы бір-екі сөйлемді қосады. Әсем балабақшаға анасымен келе жатыр. Кім ең үлкен сөйлемді құрап айтса, жеңімпаз болады. Поэзиялық сәт: Саусак жаттығуы: Айдын шалқар көлдерде, Балықтар өмір сүреді.	Әр жұптағы ауыр затты атайды және бояйды. Бұл тапсырманы қолда бар материалдардан таразы жасап, орындауға болады. Мысалы, қорап, пенал т.б заттарды тірек ретінде алып үстіне сызғышты орнатады. Салмақтары жеңіл және ауыр екі ойыншықды ойластырған таразының екі жағына салады. Балаларға әртүрлі таразы үлгілерін көрсетеді. 3-5 баладан кезек-кезек шықырып, оларға әртүрлі заттардың жұптарын өлшеуді ұсынады. Тапсырманы орындайды. Балалар заттардың жұптарын өздігінен өлшейді. Балалар «жеңіл», «ауыр» сөздерін қолдана отырып, өздерінің іс-әрекетін түсіндіреді. Білу: Демонстрациялық материалмен жұмыс. Қай табакша төмен түседі? Салмағы ауыр ма немесе жеңіл ме? Таразы бойынша қай табакша ауырырақ екенін анықтайды. Кім (не) ауырырақ? Блиц-сұрақ. Не ауыр - ашықхат па, қарындаш па? Таразы табакшаларын теңестіру үшін не істеу керек? Математикалық поэзия сәті: Сергіту сәті. <i>Орнымыздан тұрайық, Мойнымызды бұрайық. Қолымызды көтеріп, Саусақты ашып-жұмайық.</i>	Әр жұптағы ауыр затты атайды және бояйды. Бұл тапсырманы қолда бар материалдардан таразы жасап, орындауға болады. Мысалы, қорап, пенал т.б заттарды тірек ретінде алып үстіне сызғышты орнатады. Салмақтары жеңіл және ауыр екі ойыншықды ойластырған таразының екі жағына салады. Балаларға әртүрлі таразы үлгілерін көрсетеді. 3-5 баладан кезек-кезек шықырып, оларға әртүрлі заттардың жұптарын өлшеуді ұсынады. Тапсырманы орындайды. Балалар заттардың жұптарын өздігінен өлшейді. Балалар «жеңіл», «ауыр» сөздерін қолдана отырып, өздерінің іс-әрекетін түсіндіреді. Білу: Демонстрациялық материалмен жұмыс. Қай табакша төмен түседі? Салмағы ауыр ма немесе жеңіл ме? Таразы бойынша қай табакша ауырырақ екенін анықтайды. Кім (не) ауырырақ? Блиц-сұрақ. Не ауыр - ашықхат па, қарындаш па? Таразы табакшаларын теңестіру үшін не істеу керек? Математикалық поэзия сәті: Сергіту сәті. <i>Орнымыздан тұрайық, Мойнымызды бұрайық. Қолымызды көтеріп, Саусақты ашып-жұмайық.</i>	дыбыстарға сөздер: пима (п), фабрика (ф), кілт (к), киіз (к), қант (қ), тышқан (т), шымшық (ш), сақина (с), хат (х), циркуль (ц), щетк (щ), күре к(к), трактор (т), сағыз (с), тау (т), қайшы (к), қамшы (к), парта (п), шар (ш), сиыр (с), су (с), кап (к)т.б. Қолдану: «Дыбыстың сөз ішіндегі орнын тап» дидактикалық жаттығуы Сағат, асық, қас сөздерінің сызбасын тактаға іліп, сдыбысының орнын табуды тапсырады. Тактаға бір баланы шығарады. Балалар орнында жұмыс жасайды, егер дыбыс сөздің басында болса, басында тұрған төртбұрышты, егер ортасында болса, ортасындағы төртбұрышты, ал соңында болса, соңында тұрған төртбұрышты бояйды. Білу:«Орамал тастамақ»дидактикалық ойыны Ойын шарты:Дыбысты айтып, балаға орамал лактырады. Бала сөз ойлап тауып, қайта педагогке лактыруы керек. Балалардың іс-әрекетін мұқият бақылап, қателеспеген, ойынға белсене қатысқан балаларға жалауша, жұлдызша немесе асықтар үлестіріп отырады. Сабақтың соңында берілген заттар саналып, жеңімпаз белгіленеді. Дәптермен
--	--	--	---	---	--

		Шолпылдатып құйрығын, Әрі-бері жүзеді.	<i>Содан соң қолды түсіріп, Алға қарай адымдап, Шапалақты ұрайық.</i>	<i>Содан соң қолды түсіріп, Алға қарай адымдап, Шапалақты ұрайық.</i>	жұмыс Суреттерді ата. Дыбыстық сызбаны тиісті суретпен сәйкестендір. Суреттерді ата. Бірінші дыбысты анықта. Жуан дауысты дыбыстан басталатын заттардың суретін жуан ағашқа, жіңішке дауысты дыбыстан басталатынзаттардың суретін жіңішке ағашқа қос. Сызбадан т дыбысының орнын анықта. Поэзиялық сәт: Саусақ жаттығуы: Ағайынды екеу екен Біреуі оқымаған, Біреуі сауатты екен, Көп іске жауапты екен. Ататын асықты да, Ұстайтын қасықты да, Хаттарды жазатын да, Есікті ашатын да, өзі екен.
--	--	---	---	---	---

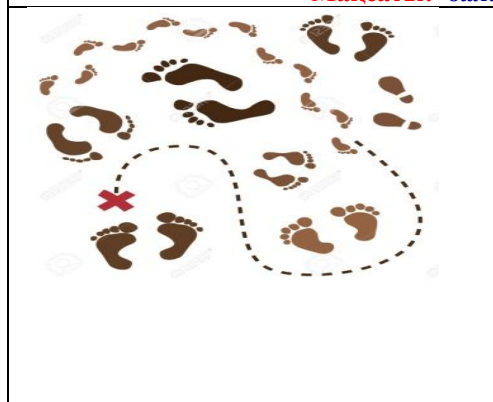
1 үзіліс - 09:30 - 09:40

Балалардың дербес іс-әрекеті

Балалардың қызығушылықтары мен білім беру қажеттіліктерін ескере отырып, балалар әрекеті (ойын, қимыл, танымдық, шығармашылық, зерттеу, эксперимент, еңбек, балалардың дербес әрекеті, өзіне-өзі қызмет ету) түрінде іске асырылады.

Қимылды жүгіруге арналған ойын: «Жалғыз аяқ жолмен»

Мақсаты: балаларды шапшандыққа әрі шыдамдыққа, ұйымшылдыққа үйрету; ес, зейін, тыныс алу ырғағын дамыту.

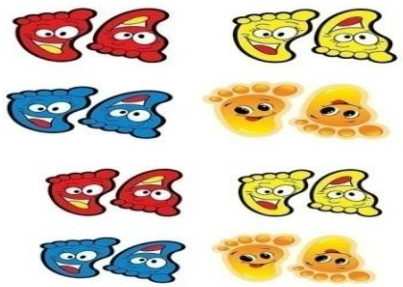
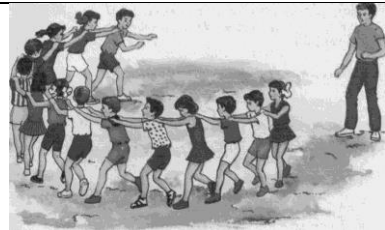
Қимылды жүгіруге арналған ойын: «Жалғыз аяқ жолмен»

Мақсаты: балаларды шапшандыққа әрі шыдамдыққа, ұйымшылдыққа үйрету; ес, зейін, тыныс алу ырғағын дамыту.

Әдістемелік нұсқаулар:

Ойынның шарты: Тәрбиеші өзіне балаларды шақырады да суретті көрсетіп, жолдың қандай түзу екеніне назар аударады (аралығы см екі қатар сызық). Бұдан кейін балаларға, сызықтан шықпастан, осы жол бойымен қыдыруды ұсынады. Балалар бірінің артынан бірі бір бағытпен жүреді де, сол тәртіппен қайта қайтады. Бұл ойынды учаскеде өткізген жақсы. Балалардың бір-бірімен соқтықпасы үшін, ойынға бір мезгілде 5-6 адам қатыстырылады. Күзде учаскедегі жолды ағашқа қарай бағыттап, балаларға сол жолмен жүріп отырып 2-3 жапырақ әкеліндер деп ұсынған жақсы болады.

Ұсыныс: бұл тапсырма ойынды жандандыра түседі. Ойын үйдің ішінде өткізілгенде, жолдың аяқталар жеріне жалаулар немесе басқа ойыншықтар қою керек, балалар оларды

		алып келеді.			
2-ші ұйымдастырылған іс - әрекеті уақыты: 09.40 – 10.10					
2.Сөйлеуді дамыту-танымдық,коммуникативтік әрекет ҮІӨ тақырыбы: Жаздың кезі көңілді. ҮІӨ мақсаты: Баланың тілдік бейімділігін дамыту; «Жаздың кезі көңілді» тақырыбына шығармашылық әңгіме құрастырту. Дағды: Сұрақтарға жауап беру арқылы сөздік қорларын толықтыру,мәнерлі сөйлеуге дағдыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: дыбыстық талдау жасайды, шығармашылық әңгіме құрайды; Түсінеді:саяхатқа шыққан көңілді екенін; Қолданады: ойын арқылы дала құстарымен, үй құстарын ажырата алады. Ойлау деңгейі: білу, түсіну,қолдану. Миға шабуыл:Балаларға саяхатқа шығатындары туралы хабарлайды. – Саяхатқа немен шығамыз, қандай көлік түрлерін	2.Қоршаған ортамен танысу коммуникативтік, ойын, қимыл белсенділігі ҮІӨ тақырыбы: Табиғатқа қамқор бол. ҮІӨ мақсаты: Табиғат аясында өз-өзін ұстау тәртібімен таныстыру. Балалардың назарын қоршаған орта проблемаларына аудару. Дағды: Балалардың бойында табиғат туралы қарапайым түсінік, табиғатпен қарым-қатынас жасау мәдениетін қалыптастыру,табиғатқа қамқор жасай білу дағдысын дамыту. Күтілетін нәтижелер: Жасайды: табиғат аясындағы мінез-құлық ережелерін біледі. Түсінеді: адамның іс-әрекеті мен табиғаттың арасындағы байланысты түсінеді. Қолданады: табиғатта өз-өзін экологиялық талаптарға сай, сауатты ұстай біледі. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Эмоционалдық көңіл күй қалыптастыру. Миға шабуыл: Көтеріңкі көңіл күйіңмен бөліс. Тақпақ оқиды. Тақпақты тыңдайды. Сүйейік, табиғатты аялайық, Біз одан жақсылықты аямайық.	2. Көркем әдебиет-коммуникативтік,ойын, қимыл белсенділігі ҮІӨ тақырыбы: Бала - біздің болашақ (өлеңді жаттау) ҚасымАманжолов ҮІӨ мақсаты: Балалардың өлеңді жаттауға қызығушылығын арттыру. Болашақ туралы ұғымдарын кеңейту. Мақтаныш сезімдерін қалыптастыру. Әдеби жанрдың бір түрі – өлең туралы түсініктерін бекіту. Дағды: Өлең мазмұнын түсіндіре отырып, оған қатынасын, тілдік бейнелілігін сезінуге, айналасымен жағымды қарым-қатынас жасай білу дағдысын дамыту. Күтілетін нәтижелер: Жасайды: өлеңнің авторын, тақырыбын, мазмұнын біледі, өлең мазмұны бойынша сұрақтарға жауап береді; Түсінеді: өлеңнің мазмұнын түсінеді; Қолданады: өлең мазмұнына сәйкес ойын әрекеттерін орындайды,	2.Сөйлеуді дамыту-коммуникативтік әрекет ҮІӨ тақырыбы: Жаздың кезі көңілді. ҮІӨ мақсаты: Баланың тілдік бейімділігін дамыту; «Жаздың кезі көңілді» тақырыбына шығармашылық әңгіме құрастырту. Дағды: Сұрақтарға жауап беру арқылы сөздік қорларын толықтыру,мәнерлі сөйлеуге дағдыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: дыбыстық талдау жасайды, шығармашылық әңгіме құрайды; Түсінеді:саяхатқа шыққан көңілді екенін; Қолданады: ойын арқылы дала құстарымен, үй құстарын ажырата алады. Ойлау деңгейі: білу, түсіну,қолдану. Миға шабуыл:Балаларға саяхатқа шығатындары туралы хабарлайды. – Саяхатқа немен шығамыз, қандай көлік түрлерін білесіңдер?	2. Көркем әдебиет-коммуникативтік,ойын, қимыл белсенділігі ҮІӨ тақырыбы: Бала - біздің болашақ (өлеңді жаттау) ҚасымАманжолов ҮІӨ мақсаты: Балалардың өлеңді жаттауға қызығушылығын арттыру. Болашақ туралы ұғымдарын кеңейту. Мақтаныш сезімдерін қалыптастыру. Әдеби жанрдың бір түрі – өлең туралы түсініктерін бекіту. Дағды: Өлең мазмұнын түсіндіре отырып, оған қатынасын, тілдік бейнелілігін сезінуге, айналасымен жағымды қарым-қатынас жасай білу дағдысын дамыту. Күтілетін нәтижелер: Жасайды: өлеңнің авторын, тақырыбын, мазмұнын біледі, өлең мазмұны бойынша сұрақтарға жауап береді; Түсінеді: өлеңнің мазмұнын түсінеді; Қолданады: өлең мазмұнына сәйкес ойын әрекеттерін орындайды, өлеңді мәнерлеп жатқа айтады. Жұмбақтың	

	білесіңдер?Саяхатқа пойызбен шығатындарын айтады. Ол үшін пойыздың паравозын жүргізетін машинист тағайындауымыз керек. Кәне, сендердің араларыңда кімнің бойы ұзын? Ұнтаспадан пойыздың дыбысы мен жүрісі естіледі. Түсіну: Жасыл түсі көп еді – жаз мезгіліндегі ағаштардың жапырақтарының,шөптердің көптігін білдіреді. Білу: Балалар, біз жолда қарап отырмай, терезеден көргенімізді айта отырайық. Қарандаршы, табиғат қандай сұлу болып, құлпырып кеткен. Қазір қандай мезгіл? Ендеше, «жаз» сөзіне дыбыстық талдау жасайық. Өте жақсы, балалар. Балалар, біздің пойыз ауылдың шетіндегі стансыға келіп тоқтады. Балаларға көмек ретінде жаз мезгіліндегі ауыл бейнесінің суреті ілінеді. Кәне, не көріп тұрмыз? Балалардан «ауыл» сөзіне дыбыстық талдау жасауларын сұрайды. Пойыздың үні естіліп, балалар келесі стансыға келіп тоқтайды. Стансы «Көл жағасында»деп аталады. Осы тақырыпқа байланысты әңгіме құрауларыңды сұраймын.Сөздік жұмыс: Балалар, «көл» сөзіне талдау	Анадай табиғаттың аясында Жадырап, аунап-қунап демалайық. Түсіну: Серуендеу барысында. Балалардың назарын: коқыс, аяусыз басып жаншылған жолдар, сынған бұтақтар сынды қоршаған ортадағы тағы да басқа проблемаларға аударады. Ауа райының ерекшеліктеріне тоқталады. Жылдың осы мезгіліне тән белгілерді атап береді. «ЖАҚСЫ – ЖАМАН» дидактикалық ойынын ұйымдастырады. Мақсаттары: Балалардың табиғатта өзін-өзі ұстау тәртібі туралы білімін нығайту. Педагог балаларға табиғат аясындағы мінез-құлықтың сызбалық ережелерін көрсетеді. Балалар суреттерге қарап, онда не бейнеленгенін жан-жақты баяндап береді. Нені істеуге болатынын, нені болмайтынын айтады. Себебін түсіндіріп береді. Білу: Ойын: «Болады – болмайды». (Болады дегенде қол шапалақтаймыз, болмайды дегенде аяғымызбен дүрсілдетеміз). Орманға саңырауқұлақ пен жидек теру үшін жалғыз баруға бола ма? Орманға ата-аналарымызбен баруға бола ма? Тауға, далаға жалғыз шығып кетуге бола ма? Ата-анаңнан қашып, көрші көгалға кетіп қалуға бола ма? Ылғи ата-анаңмен бірге бол. Өзекті мәселе: Табиғатты: Жанды табиғат әлемі және жансыз табиғат әлемі деп екі	өленді мәнерлеп жатқа айтады. Жұмбақтың шешуін таба алады. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Миға шабуыл: жұмбақ жасырады: Қойны толы жеміске, Көк майсалы еңісте. Көбелек қуып ойнайтын, Қай мезгіл деп ойлайсың? (Жаз) Түсіну: -Жаз мезгілінде қандай өзгерістер болады? -Жаз мезгілі несімен ұнайды? -Жаз мезгілінің бірінші күні, бірінші мерекесі – «Балаларды қорғау күні». Балалар, сендер болашақта елімізді, жерімізді қорғайтын азаматсыңдар. Бұл – сендердің мерекелерің. Бүгін біз ақын Қасым Аманжоловтың «Бала – біздің болашақ» атты өлеңімен танысамыз. Өлең – әдеби жанрдың бір түрі екенін түсіндіру. Өлең сөз адамның жан тебіренісін әсерлі етіп жеткізеді. Айрықша сезімдерді ұйқас сөздермен суреттейді. Білу: Бала – біздің болашақ, Сүйсінеміз, сүйеміз. Бұл болашақ тамаша-ақ, Болашаққа біз иеміз. Қолдану: Сөздік жұмыс: <i>Болашақ</i> – «алдағы уақыт» деген мағынаны білдіреді. <i>Сүйсінеміз</i> – қызығамыз. Сұрақ-жауап:	Саяхатқа пойызбен шығатындарын айтады. Ол үшін пойыздың паравозын жүргізетін машинист тағайындауымыз керек. Кәне, сендердің араларыңда кімнің бойы ұзын? Ұнтаспадан пойыздың дыбысы мен жүрісі естіледі. Түсіну: Жасыл түсі көп еді – жаз мезгіліндегі ағаштардың жапырақтарының, шөптердің көптігін білдіреді. Білу: Балалар, біз жолда қарап отырмай, терезеден көргенімізді айта отырайық. Қарандаршы, табиғат қандай сұлу болып, құлпырып кеткен. Қазір қандай мезгіл? Ендеше, «жаз» сөзіне дыбыстық талдау жасайық. Өте жақсы, балалар. Балалар, біздің пойыз ауылдың шетіндегі стансыға келіп тоқтады. Балаларға көмек ретінде жаз мезгіліндегі ауыл бейнесінің суреті ілінеді. Кәне, не көріп тұрмыз? Балалардан «ауыл» сөзіне дыбыстық талдау жасауларын сұрайды. Пойыздың үні естіліп, балалар келесі стансыға келіп тоқтайды. Стансы «Көл жағасында»деп аталады. Осы тақырыпқа	шешуін таба алады. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Миға шабуыл: жұмбақ жасырады: Қойны толы жеміске, Көк майсалы еңісте. Көбелек қуып ойнайтын, Қай мезгіл деп ойлайсың? (Жаз) Түсіну: -Жаз мезгілінде қандай өзгерістер болады? -Жаз мезгілі несімен ұнайды? -Жаз мезгілінің бірінші күні, бірінші мерекесі – «Балаларды қорғау күні». Балалар, сендер болашақта елімізді, жерімізді қорғайтын азаматсыңдар. Бұл – сендердің мерекелерің. Бүгін біз ақын Қасым Аманжоловтың «Бала – біздің болашақ» атты өлеңімен танысамыз. Өлең – әдеби жанрдың бір түрі екенін түсіндіру. Өлең сөз адамның жан тебіренісін әсерлі етіп жеткізеді. Айрықша сезімдерді ұйқас сөздермен суреттейді. Білу: Бала – біздің болашақ, Сүйсінеміз, сүйеміз. Бұл болашақ тамаша-ақ, Болашаққа біз иеміз. Қолдану: Сөздік жұмыс: <i>Болашақ</i> – «алдағы уақыт» деген мағынаны білдіреді. <i>Сүйсінеміз</i> – қызығамыз. Сұрақ-жауап: -Өлеңде не туралы айтылған? -Болашақта сен қандай бала болғың келеді? -Өлеңде қандай ұйқас сөздер
--	---	--	--	---	--

	жасайық. Пойыздың дыбысы мен жүрісі естіліп, балалар саяхатын жалғастырады. Балаларға бой сергітіп алуды ұсынады. Қолдану: Жасыл түсі көп еді – жаз мезгіліндегі жапырақтардың, шөптердің көп екенін білдіреді. Ұнтаспадан пойыздың дауысы естіліп, құстардың дауысы қосылады да, педагог орманның ортасынан өтіп бара жатқандарын айтады. Балалардан құстарды дауысынан танып, атауларын сұрайды. Тоқ-тоқ, тоқ-тоқ. Ку-кук, ку-кук. Қарқ-қарқ. «Орман» сөзіне дыбыстық талдау жасайық. Балалар, саяхатымыз ұнады ма? Ал енді тобымызға оралып, дәптерімізді ашайық. Дидактикалық ойын: «Орнын тап». Ойын шарты: Дала құстары мен үй құстарын бөліп, әрқайсын өз орындарына орналастыру. Поэзиялық сергіту сәті: Көл жағалай көп құстар, Ұшып-қонып жатады. Қикуланып әр тұстан, Сызылтып үн қатады. Дөңгеленіп төбеден, Сәулесін күн төгеді. Жарқын жаздың не деген, Жасыл түсі көп еді. (А. Омарова)	үлкен бөлікке бөлуге болады. Содан соң педагог жанды табиғат дегеніміз не екенін анықтауға шақырады. Қуаныштың өтінішін орындап, терезе алдына келіп қоршаған ортаны эпизодтық бақылауға шақырады. Күрделі сұрақ: Қолдан адам қолымен жасалған әлемге қандай заттар жатады деп ойлайсыңдар? Балалар терезеден не көріп тұрғандарын атап береді. Табиғатқа – ағаштар да, аспан да, шөп те, ауа да, адам да жатады деген ұйғарымға келеді. Топтағы жанды заттарды атап көрсетеді. Үстелдің неліктен жансыз затқа жататынын дәлелдейді. Тірі ағзаның қандай әрекеттер жасайтынын, мәселен, тыныстайтынын, тамақтанатынын, өсетінін, көбейетінін айтып береді. Педагогтің көмегімен қолдан жасалған (жансыз) әлемге киім, аяқ киім, ыдыс-аяқ, жиһаз т.б. жататынын түсіндіреді. Балаларды бірнеше топқа бөледі. Топқа бөлінуді «кездейсоқ бірігу» техникасының көмегімен іске асыруды ұсынады. Танымдық қызығушылықтарын арттыру мақсатында балаларды зерттеу жұмысына жұмылдырады.	-Өлеңде не туралы айтылған? -Болашақта сен қандай бала болғың келеді? -Өлеңде қандай ұйқас сөздер бар Есіне сақтап, жаттап ал: Бала – біздің болашақ Бала – біздің болашақ, Сүйсінеміз, сүйеміз. Бұл болашақ тамаша-ақ, Болашаққа иеміз. Көтеріп жас сәбиді, «Күлші, бөпе, күл», – дейміз. Көңіл дария шалқиды, Балалармен гүлдейміз. <i>Қасым Аманжолов</i> Поэзиялық сергіту сәті: Таңертең тұрғанда нені көресіңдер? <i>(Күнді)</i> Күнді көргенде қалай қуанасыңдар? <i>(Алақай!)</i> Күн бізге не шашады? <i>(Жылуын шашады)</i> Қане, алақанымызды жылытайық, Қолымызды Күнге созайық.	байланысты әңгіме құрауларыңды сұраймын. Сөздік жұмыс: Балалар, «көл» сөзіне талдау жасайық. Пойыздың дыбысы мен жүрісі естіліп, балалар саяхатын жалғастырады. Балаларға бой сергітіп алуды ұсынады. Қолдану: Жасыл түсі көп еді – жаз мезгіліндегі жапырақтардың, шөптердің көп екенін білдіреді. Ұнтаспадан пойыздың дауысы естіліп, құстардың дауысы қосылады да, педагог орманның ортасынан өтіп бара жатқандарын айтады. Балалардан құстарды дауысынан танып, атауларын сұрайды. Тоқ-тоқ, тоқ-тоқ. Ку-кук, ку-кук. Қарқ-қарқ. «Орман» сөзіне дыбыстық талдау жасайық. Балалар, саяхатымыз ұнады ма? Ал енді тобымызға оралып, дәптерімізді ашайық. Дидактикалық ойын: «Орнын тап». Ойын шарты: Дала құстары мен үй құстарын бөліп, әрқайсын өз орындарына орналастыру. Поэзиялық сергіту сәті: Көл жағалай көп құстар, Ұшып-қонып жатады. Қикуланып әр тұстан, Сызылтып үн қатады. Дөңгеленіп төбеден, Сәулесін күн төгеді.	бар Есіне сақтап, жаттап ал: Бала – біздің болашақ Бала – біздің болашақ, Сүйсінеміз, сүйеміз. Бұл болашақ тамаша-ақ, Болашаққа иеміз. Көтеріп жас сәбиді, «Күлші, бөпе, күл», – дейміз. Көңіл дария шалқиды, Балалармен гүлдейміз. <i>Қасым Аманжолов</i> Поэзиялық сергіту сәті: Таңертең тұрғанда нені көресіңдер? <i>(Күнді)</i> Күнді көргенде қалай қуанасыңдар? <i>(Алақай!)</i> Күн бізге не шашады? <i>(Жылуын шашады)</i> Қане, алақанымызды жылытайық, Қолымызды Күнге созайық.
--	---	---	---	---	---

				Жарқын жаздың не деген, Жасыл түсі көп еді. (А. Омарова)
2 үзіліс – 10:10 – 10:40 Балалардың дербес іс-әрекеті Балалардың қызығушылықтары мен білім беру қажеттіліктерін ескере отырып, балалар әрекеті (ойын, қимыл, танымдық, шығармашылық, зерттеу, эксперимент, еңбек, балалардың дербес әрекеті, өзіне-өзі қызмет ету) түрінде іске асырылады. Балалардың дербес іс-әрекетіне дағдыландыру ойындары Басты мақсат: Балалардың қозғалмалы ойынына қызығушылығын арттыру, қозғалмалы ойындар технологиясын терең меңгерту; Ептілік, икемділік қабілеттерін дамыту; Бәсекеге қабілетті болуға, ұйымшылдыққа, зсара көмектестікке тәрбиелеу.				
		Аз қимылды ойын: «Сыпайы сөздер мен құпия заттар» дүкені Мақсаты: белгілі бір жағдайда сыпайы сөздерді қолдана білуді қалыптастыру; қарым-қатынас дағдыларын дамыту, құрдастарымен ортақ тіл табыса білуге үйрету. Ойын шарты: Әдістемелік нұсқаулар: Жүргізуші барлық қатысушыларға әдемі қобдишадан (түйме, моншақ, сағат) «құпия заттарды» таратады, оны алақандарының арасына салып, ешкімге көрсетпеуін сұрайды. Құпия затты таратып болғаннан кейін ойынға қатысушылар бөлмені аралап жүреді, олар қызығушылық танытып, бір-бірін құпия затын көрсетуге көндірудің жолын табуға тырысады. Тәрбиеші балалардың әрекетін бақылайды, ұялшақ балалардың басқалармен ортақ тіл табысуына көмектеседі. II нұсқа Дүкендегі сөрелерге «сыпайы сөздер» орналастырылған: алғыс айту (рахмет, алғыс білдіремін), өтініштер (өтінемін, мархабат), сәлемдесу (сәлеметсіз бе, қайырлы күн, қайырлы таң), кешірім сұрау (кешіріңіз, ғафу етіңіз, өкінішті), жылы сөздер (құрметті ана, әке, анашым, әжетайым). Педагог жағдаяттарды сипаттайды, ал балалар сөреге кезек-кезек келіп, сатушыдан өзіне қажетті сөздерді «сатып алады» және жағдаяттарды талдай отырып, оларды қолданады. Жағдаят: Анаң дүкеннен дәмді алма әкелді. Сен алмалардың дәмін татып көргің келді, бірақ анаң түскі асқа дейін күтуің керек деді. Сен анаңнан оны қалай сұрайсың?		
3-ші ұйымдастырылған іс-әрекеті уақыты: 10.40 – 11.10				
3. Қазақ тілі - коммуникативтік әрекет ҮІӨ тақырыбы: Әжемнің оюлары. ҮІӨ мақсаты: қазақ ою-өрнектерінің аттарымен таныстыру; Дағды: сөздік қорларын жаңа сөздермен толықтыру, ұлттық салт-дәстүрлерге байланысты сөздерді айту	3. Сурет салу – шығармашылық, коммуникативтік, ойын әрекеті ҮІӨ тақырыбы: Кешкі қала. (Акварель бояу) ҮІӨ мақсаты: ұжымдық жұмыста бірлесіп еңбек етуге, бір-бірімен ақылдаса, келісе, қала көрінісін шығармашылықпен бейнелеуге жұмылдыру.	3. Сауат ашу негіздері - коммуникативтік әрекет ҮІӨ тақырыбы: Біз нені үйрендік, нені білдік? ҮІӨ мақсаты: Үйренгендерін қайталау, пысықтау. Дыбыстық сызбаны өз суретімен сәйкестендіруге арналған тапсырма арқылы дыбыс туралы білімдерін бекіту. Дағды: Сөздегі дыбыстың орнын	3. Қазақ тілі - коммуникативтік әрекет ҮІӨ тақырыбы: Қазақстан – ортақ үйіміз. ҮІӨ мақсаты: Мерекелерге байланысты сөздерді айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. Дағды: сөйлеу мәдениетін жетілдіру, сөздерді	3. Қоршаған ортамен танысу коммуникативтік, ойын, қимыл белсенділігі ҮІӨ тақырыбы: Табиғатқа қамқор бол. ҮІӨ мақсаты: Табиғат аясында өз-өзін ұстау тәртібімен таныстыру. Балалардың назарын қоршаған орта проблемаларына аудару. Дағды: Балалардың бойында

	және түсіну дағдыларын қалыптастыру. Күтілетін нәтижелер: Жасайды: ою атауларын қайталап естеріне сақтайды, мәтінді қайталайды. Түсінеді: қазақ ұлттық бұйымдардың қазақы ою-өрнектерімен өрнектелетінін, олардың әртүрлі болып келетінін түсінеді. Қолданады: оюларды атап, қолдана алады, сұрақтарға жауап береді. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Еске түсіру сәті: «Киіз үй» тақырыбын қайталауға арналған «Ата, көрсет» ойыны: тақтадағы суреттер бойынша. Түсіну: Әжем сырмақ сырадыӘдетімен күндегі. Сырмақтағы оюы Кең даланың гүлдері. –Тақпақ не туралы? – Әже не сырады? – Оюлар неге ұқсайды? – Кең даланың гүлдеріне ұқсайды. Білу: Сурет бойынша жұмыс жүргізіледі. –Әжелер сырмақ жасап отыр. Әжелер не істеп отыр? –Әжелер сырмақ жасап отыр. –Сырмақты оюмен өрнектеп отыр. Сырмақты немен өрнектеп отыр? –Сырмақты оюмен өрнектеп отыр. Үлгілер бойынша оюмен таныстыру. Ою – оюлар. –Мына ою «гүл» деп	Қоғамдағы, қоршаған ортадағы жағдайлар, мерекелер, адамдардың еңбегі, ертегі, тақпақ, ән әуендері және тағы басқа сияқты күрделі емес сюжеттерді суретте көрсете білуге үйретуді жалғастыру. Кешкі қала көрінісінің әсемдігін, сұлулығын сезіндіру. Дағды: ауыл мен қала ерекшеліктері, құндылықтары туралы білімдерін бекіту, алған әсерлерін көрсете білуге үйрету; кешкі қала көрінісін сезіне отырып,қағаз бетіне дұрыс орналастыруды дағдыландыру; Күтілетін нәтиже: Жасайды: дене жаттығуларын жасап жатқан адамды қағаз бетінде дұрыс орналастыра біледі; Түсінеді: күн тәртібін сақтаудың қажеттілігін, адам организмі дұрыс қалыптасып өсуі үшін жаттығу жасау керектігін; Қолданады: күн тәртібіндегі шынықтыру, сауықтыру шараларын орындайды, сурет салуға қажетті білім, білік, дағдыларын. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Қолдану: Балаларға саяхатта көргендерін, білгендерін әңгімелету. Қала жайындағы түсініктерін тереңдету мақсатында сурет көрсете отырып әңгімелесу.	табуға, дауысты, дауыссыз дыбыстарды, жуан-жіңішке дыбыстарды ажыратуға жаттықтыру ,графикалық тапсырмаларды орындату арқылы мұқият жұмыс істеудеге дағдыландыру. Күтілетін нәтижелер: Жасайды: дыбыстарды анықтайды, дыбыстың орнын табады, берілген дыбысқа сөздер айтады. Түсінеді: дыбыстыңсөздің басында, ортасында және соңында да кездесетінін. Қолданады: дыбыс, буын , сөз, сөйлем сызбаларын ажыратады Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Ой қозғау:«Қарама -қарсы сөзді тап» ойынын ұйымдастырады. Қалың – ... (<i>жұқа</i>) Суық – ... (<i>ыстық</i>) Тәтті – ... (<i>ащы</i>) Қисық – ... (<i>түзу</i>) Ұзын – ... (<i>қысқа</i>) Түсіну: «Сөздің бірінші дыбысын айт»дидактикалық ойыны (Педагог суреттер көрсетеді) Мен сендерге сурет көрсетем, сендер суретті атап бірінші дыбысын анықтап айтасындар. Балаларды екі командаға бөледі, бірінші бір командамен содан кейін екінші командамен ойнайды. Мысалы: <i>өшіргіш(ө), әтеш(ә), апельсин (а), оқтау (о), ұя (ұ), ыдыс (ы), уық (у), әткеншек(ә), өрмекші(ө), ешк(е)і, элеватор(э), ірімшік(і), ине(и), үтік(ү), арыстан(а), оймақ(о), ұлу(ұ), етік(е), экскаватор(э), ілгіш(і), ит(и), үкі(ү)</i> т.б. Балалар, сендер қандай дыбыстардан басталатын сөздер	сөйлемдерге байланыстырып құрауға дағдыландыру. Күтілетін нәтижелер: Жасайды: жаңа сөздерді қайталайды, сөйлем құрастырады, мақал-мәтелді және мәтінді қайталайды. Түсінеді: Қазақстан халқы тату тұратынын түсінеді. Қолданады: таныс сөздерді қолданады, сұрақтарға жауап береді. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Еске түсіру сәті: Суреттер бойынша өткен «Әжемнің оюлары» тақырыпты қайталау. Қима материалменжұмыс. Балалар әр дұрыс жауап үшін фишқадан алады, соңында фишқалар саналып, жеңімпаз анықталады. Түсіну: –Біздің Отанымыз қалай аталады? –Қай қалада (ауылда) тұрасың? Қазақстан халқының бірлігі күніне арналған әңгімені жүргізеді. Білу: Жаңа сөздермен таныстыру. –Қазақстан – көпұлтты республика. Қазақстан қандай республика? –Қазақстан – көпұлтты республика. –Қазақстан халқы тату тұрады. –Қазақстан халқы қалай тұрады? Қазақстан халқы тату тұрады.	табиғат туралы қарапайым түсінік, табиғатпен қарым-қатынас жасау мәдениетін қалыптастыру,табиғатқа қамқор жасай білу дағдысын дамыту. Күтілетін нәтижелер: Жасайды: табиғат аясындағы мінез-құлық ережелерін біледі. Түсінеді: адамның іс-әрекеті мен табиғаттың арасындағы байланысты түсінеді. Қолданады: табиғатта өз-өзін экологиялық талаптарға сай, сауатты ұстай біледі. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Эмоционалдық көңіл күй қалыптастыру. Миға шабуыл: Көтеріңкі көңіл күйіңмен бөліс. Тақпақ оқиды. Тақпақты тыңдайды. Сүйейік, табиғатты аялайық, Біз одан жақсылықты аямайық. Анадай табиғаттың аясында Жадырап, аунап-қунап демалайық. Түсіну: Серуендеу барысында. Балалардың назарын: қоқыс, аяусыз басып жаншылған жолдар, сынған бұтақтар сынды қоршаған ортадағы тағы да басқа проблемаларға аударады. Ауа райының ерекшеліктеріне тоқталады. Жылдың осы мезгіліне тән белгілерді атап береді. «ЖАҚСЫ – ЖАМАН» дидактикалық ойынын ұйымдастырады. Мақсаттары: Балалардың табиғатта өзін-өзі ұстау тәртібі туралы білімін нығайту. Педагог балаларға
--	--	--	---	--	--

	аталады. Мына ою қалай аталады? –Мынау ою «гүл» деп аталады. –Түсі қандай болады? (Суреттегі түстерді атайды). –Мынау ою «қошқармүйіз» деп аталады. Мынау қандай ою? –Мынау – «қошқармүйіз» ою. (Жеке-жеке айтып жаттығады). –Мынау – тұмарша, тұ-мар-ша –Мынау қандай ою? –Мынау – тұмарша. –Мынау – балта, бал-та. –Мынау қандай ою? Мынау – балта. Ою ерекшеліктерін, оны қолдану жолдары, олардың түстері туралы әңгімелеу. Ұлттық бұйымдардың өз оюлары, түстері болатынын түсіндіру. Оюларды көрсету, ою аттарын қайталану. Қолдану: Шағын мәтін құрап айтады: <i>Әжелер сырмақ жасап отыр. Сырмақты оюмен өрнектеп отыр. Мынау – гүл ою. Мынау ою «қошқармүйіз» деп аталады. Мынау – тұмарша. Мынау – балта. Сырмақ әдемі, жылы. Сырмақ жүннен жасалады.</i> (3-4 баламәтінді қайталайды.) Дыбыстық жаттығу (айнамен орындалады). Ү-ү-ү-ү – гүл – гүл Қ-қ-қ-қ – қошқар – қошқармүйіз Ұ-ұ-ұ-ұ – тұмарша –	Түсіну: Қаланың ауылдан ерекшелігіне тоқталу. -Үйлерді кім салады? (Құрылысшылар). -Балалар, ал сендер кешкі қала көрінісін тамашалап көрдіңдер ме? -Кешкі қала көрінісі немен ерекшелінеді? -Бүгін сол сендер тамашалап отырған кешкі қала көрінісін салайық? Білу: Кешкі қала көрінісін салған кезде әртүрлі фигураларды молынан қолдануға болатынын, әр үйдің терезесінен түсетін жарық неге әр түсті болуы мүмкін екенін (терезеге тұтылған перденің түсіне сай), түн мезгілі екендігін фон арқылы көрсетуге болатынын, аспандағы жұлдыздарды қылқалам көмегімен салу жолдарын түсіндіреді. Көптілділік компонент бойынша қала – город – city, кешкі – вечерний – evening ұғымдарын сурет салу барысында тиімді қолдануға көңіл бөледі, іс-әрекетте Шығармашылық поэзиялық сәт: Сергіту сәті. Тамшы тамса Тамшы тамса тырс-тырс, Айтады гүл: Дұрыс, дұрыс! Тамшы тамса тырс-тырс, Айтады қыр: Ырыс! Ырыс! (М. Әлімбаев)	айттыңдар. Иә, дауысты дыбыстардан басталатын сөздер. Дауысты дыбыс екенін қайдан білдіңдер? Дыбысты айтқанда кедергіге ұшырамайды. Қатаң дауыссыз дыбыстарға сөздер: пима (п), фабрика (ф), кілт (к), киіз (к), қант (қ), тышқан (т), шымшық (ш), сақина (с), хат (х), циркуль (ц), щетка (щ), күре к(к), трактор (т), сағыз (с), тау (т), қайшы (қ), қамшы (қ), парта (п), шар (ш), сиыр (с), су (с), қап (қ) т.б. Қолдану: «Дыбыстың сөз ішіндегі орнын тап» дидактикалық жаттығуы Сағат, асық, қас сөздерінің сызбасын тақтаға іліп, сдыбысының орнын табуды тапсырады. Тақтаға бір баланы шығарады. Балалар орнында жұмыс жасайды, егер дыбыс сөздің басында болса, басында тұрған төртбұрышты, егер ортасында болса, ортасындағы төртбұрышты, ал соңында болса, соңында тұрған төртбұрышты бояйды. Білу:«Орамал тастамақ»дидактикалық ойыны Ойын шарты:Дыбысты айтып, балаға орамал лақтырады. Бала сөз ойлап тауып, қайта педагогке лақтыруы керек. Балалардың іс-әрекетін мұқият бақылап, қателеспеген, ойынға белсене қатысқан балаларға жалауша, жұлдызша немесе асықтар үлестіріп отырады. Сабактың соңында берілген заттар саналып, жеңімпаз белгіленеді. Дәптермен жұмыс Суреттерді ата. Дыбыстық сызбаны тиісті суретпен сәйкестендір.	Қазақстан – ортақ үйіміз. –Ортақ үйіміз – ... –Дима, сенің досың кім? Сен досыңмен қалай ойнайсың? Балалар жаңа сөздерді және сөйлемдерді қайталайды. Шағын мәтін құрау: <i>Біздің Отанымыз – Қазақстан. Қазақстан – көпұлтты республика. Қазақстан халқы тату тұрады. Қазақстан біздің ортақ үйіміз.</i> (3-4 бала мәтінді қайталайды). Қолдану: Дидактикалық ойын «Жалғастыру».Біздің Отанымыз – Қазақстан. Біздің Отанымыз – Қазақстан – көпұлтты республика.Қазақстан республика. Қазақстан халқы тату тұрады.Қазақстан халқы тұрады. Қазақстан – біздің ортақ үйіміз.Қазақстан – біздің үйіміз. Поэзиялық сәт: Достық Ортақ мекен жер шары, Төбемізде бір аспан. Барлық ұлттың баласы, Достығымыз жарасқан. <i>Е.Елубаев</i>	табиғат аясындағы мінез-құлықтың сызбалық ережелерін көрсетеді. Балалар суреттерге қарап, онда не бейнеленгенін жан-жақты баяндап береді. Нені істеуге болатынын, нені болмайтынын айтады. Себебін түсіндіріп береді. Білу: Ойын: «Болады – болмайды». (Болады дегенде қол шапалақтаймыз, болмайды дегенде аяғымызбен дүрсілдетеміз). Орманға саңырауқұлақ пен жидек теру үшін жалғыз баруға бола ма? Орманға ата-аналарымызбен баруға бола ма? Тауға, далаға жалғыз шығып кетуге бола ма? Ата-анаңнан қашып, көрші көгалға кетіп қалуға бола ма? Ылғи ата-анаңмен бірге бол. Өзекті мәселе: Табиғатты: Жанды табиғат әлемі және жансыз табиғат әлемі деп екі үлкен бөлікке бөлуге болады. Содан соң педагог жанды табиғат дегеніміз не екенін анықтауға шақырады. Қуаныштың өтінішін орындап, терезе алдына келіп қоршаған ортаны эпизодтық бақылауға шақырады. Күрделі сұрақ: Қолдан адам қолымен жасалған әлемге қандай заттар жатады деп ойлайсыңдар? Балалар терезеден не көріп тұрғандарын атап береді. Табиғатқа – ағаштар да, аспан да, шөп те, ауа да, адам да жатады деген ұйғарымға келеді.
--	--	---	--	---	--

	тұмарша Поэзиялық сәт: Орнымыздан тұрайық, Керегені құрайық. Уық болып иіліп, Шаңыраққа киіліп, Киіз үйді құрайық. Сөздік ойын:«Ұйқасын тап»Медведь – ... (аю) , Орнамент –... (ою). Глаза – ... (көз), Слова – ... (сөз).		Суреттерді ата. Бірінші дыбысты анықта. Жуан дауысты дыбыстан басталатын заттардың суретін жуан ағашқа, жіңішке дауысты дыбыстан басталатынзаттардың суретін жіңішке ағашқа қос. Сызбадан т дыбысының орнын анықта. Поэзиялық сәт: Саусақ жаттығуы: Ағайынды екеу екен Біреуі оқымаған, Біреуі сауатты екен, Көп іске жауапты екен. Ататын асықты да, Ұстайтын қасықты да, Хаттарды жазатын да, Есікті ашатын да, өзі екен.	Топтағы жанды заттарды атап көрсетеді. Үстелдің неліктен жансыз затқа жататынын дәлелдейді. Тірі ағзаның қандай әрекеттер жасайтынын, мәселен, тыныстайтынын, тамақтанатынын, өсетінін, көбейетінін айтып береді. Педагогтің көмегімен қолдан жасалған (жансыз) әлемге киім, аяқкиім, ыдыс-аяқ, жиһаз т.б. жататынын түсіндіреді. Балаларды бірнеше топқа бөледі. Топқа бөлінуді «кездейсоқ бірігу» техникасының көмегімен іске асыруды ұсынады. Танымдық қызығушылықтарын арттыру мақсатында балаларды зерттеу жұмысына жұмылдырады.
--	---	--	--	--

3 үзіліс – 11:10 – 11:20

Балалардың дербес іс-әрекеті

Іс – әрекет арқылы балаларды әр түрлі мамандықпен таныстыру,еңбекті құрметтеуге дағдыландыру,өз еліне пайдалы бола білуге тәрбиелеу.

Басты мақсаты: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша, мәтіннің сөзіне сай қимыл - қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру дағдыларын дамыту.

Ойын: «Жылдам ал, жылдам қой»

Мақсаты: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша, мәтіннің сөзіне сай қимыл - қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру дағдыларын дамыту.

Ойын шарты:

Әдістемелік нұсқаулар:

Бүкіл залда заттар шашылған (доптар, шаршылар, таспалар). Балалар жан-жаққа бұл заттарды басып кетпеуге тырысып жүгіреді. «Жылдам ал!» пәрмені бойынша барлық балалар бір-бір заттан алып, қолдарын жоғары көтеріп, қимылсыз тұрып қалады. Осыдан кейін затты қолдарынан тастамай жүгіруін жалғастырады. Біраз уақыттан кейін ұстаз «Жылдам қой!» пәрменін береді. Осы кезде балалар қолдарындағы заттарды барынша жылдам жерге қойып, қозғалыссыз тұруы керек.

4-ші ұйымдастырылған іс - әрекеті

уақыты: 11.20 – 11.50

4. Дене шынықтыру- қимыл белсенділігі ҮІӘ тақырыбы: Көтеріңкі көңіл күй.	4. Музыка- шығармашылық әрекет ҮІӘ тақырыбы: Біз мектепке барамыз.	4. Дене шынықтыру - ойын әрекеті, қимыл белсенділігі ҮІӘ тақырыбы: Өз денемізді өзіміз басқарамыз!	4. Музыка- шығармашылық әрекет ҮІӘ тақырыбы: Біз мектепке барамыз.	4. Дене шынықтыру - ойын әрекеті, қимыл белсенділігі ҮІӘ тақырыбы: Өз денемізді өзіміз басқарамыз!
---	---	---	---	---

	ҰІӨ мақсаты: Допты жоғары лақтырып, жерге түсіп қайта ұшқан кезде екі қолмен қағып алуға, допты алақанның жазып, саусақтарының басымен қағып алуға үйретуді жалғастыру. Дағды: Допты басымен итеріп жүргізіп, алдыға қарай еңбектеуді жалғастыру. Аяқ-қолын жинап, жұмырланып отырып алдыға-артқа домалау дағдыларын бекіту. Күтілетін нәтиже: Жасайды: доппен орындалатын жалпы дамыту жаттығулары, «Күлімдейміз күндей» ойынжаттығуы, допты басымен итеріп жер бауырлап еңбектеп жүру. Түсінеді: допты екі жағынан қысып ұстау, сапта тұрып арақашықтықты сақтау, допты жерге соғылғаннан кейін қағып алу, «арқасына аунау» термині. Қолданады: үш тізбекке тұру дағдысы, доппен түзету жаттығуларын орындау, еңбектепжүру, залмен қозғалғанда кеңістікті бағдарлау, арқасына аунағанда дұрыс жиналып жұмырлану. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Қолдану: Доппен орындалатын жалпы дамыту жаттығуларын орындау (№4). Арақашықтық сақтау. Бастапқы қалыпқа допты түсірмей дұрыс тұруды қадағалау. Негізгі қимылдарды орындау (10 рет): Допты жоғары лақтырып, жерге түсіп, қайта ұшқан кезде екі қолмен қағып алу – допты	ҰІӨ мақсаты: Музыкалық ойын арқылы балаларды жылдамдыққа, ептілікке үйрету. Дағды: Музыкалық дыбысталуының сипаттамасына сүйене отырып, бейненің мазмұны мен музыкалық мәнерлілік элементтерімен байланыстыру, бір дыбыста құрылған әуеннің бөліктерін дәл ырғағымен дербес орындауға дағдыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: өз беттерінше әнді таза айтып, қимылдарды ойдан шығарып жасайды. Түсінеді: музыкалық жанрларға тән белгілерді. Қолданады: үйренген дағдыларын іс жүзінде қолданады. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Түсіну: Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Гүлдер вальсі» (П. Чайковский, ұнтаспада). Ұлдар қыздарды әдеппен биге шақырады. Бір қадам алға, бір қадам артқа орын ауыстыру, айналу, ұлдар отырып, қыздар ұлдарды айналады, би соңында ұлдар қыздарды орындарына отырғызып, өздері жанына жайғасады. Білу: Музыка тыңдау: «Сәби қуанышы» (Е. Құсайынов). Музыка тыңдап, қандай көңіл күйде	ҰІӨ мақсаты: Мидың табиғи механизмдерінің жұмысын белсендендіруге, зейіндерін тұрақтандыруға ықпал ету. Қысқа секіртпеден секіруге жаттыға түсу. Қол басының айнала қозғалуы мен аяқтың тігінен қозғалуын жалғастыру. Дағды: Допты лақтыру мен жерге соғылған соң арт жақтан шапалақ ұрып қағып алу, допты қаққанда алақанын жазып, саусақ басымен қағу, бұралаңдап жерге қойылған бауды басып, екі қолын екі жаққажазып, артпен жүру, тепе-теңдік сақтау дағдыларын арттыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: кинезиологиялық гимнастика, қысқа секіртпеден секіру. Түсінеді: ұдайы жаттығудың қажеттігі, шапалақ ұрған соң допты қағып алып үлгеру, табанымен жерге салынған бауды дұрыс басу. Қолданады: доп лақтыру, доп қағу, тепе-теңдік сақтау, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру, педагог нұсқауын түсініп, дұрыс орындау, кеңістікті бағдарлай алу дағдылары. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Қолдану: Кинезиологиялық гимнастика Құлақ сырғалығын уқалау. Құлақтарды уқалаймыз, Сипалаймыз, мыжғылаймыз... Басын шайқау. Басымызды шайқаймыз, Шайқалмаймыз, байқаймыз! Бас изеу. Бас изейміз, жақсылықты	ҰІӨ мақсаты: Музыкалық ойын арқылы балаларды жылдамдыққа, ептілікке үйрету. Дағды: Музыкалық дыбысталуының сипаттамасына сүйене отырып, бейненің мазмұны мен музыкалық мәнерлілік элементтерімен байланыстыру, бір дыбыста құрылған әуеннің бөліктерін дәл ырғағымен дербес орындауға дағдыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: өз беттерінше әнді таза айтып, қимылдарды ойдан шығарып жасайды. Түсінеді: музыкалық жанрларға тән белгілерді. Қолданады: үйренген дағдыларын іс жүзінде қолданады. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Түсіну: Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Гүлдер вальсі» (П. Чайковский, ұнтаспада). Ұлдар қыздарды әдеппен биге шақырады. Бір қадам алға, бір қадам артқа орын ауыстыру, айналу, ұлдар отырып, қыздар ұлдарды айналады, би соңында ұлдар қыздарды орындарына отырғызып, өздері жанына жайғасады. Білу: Музыка тыңдау: «Сәби қуанышы» (Е. Құсайынов).	ҰІӨ мақсаты: Мидың табиғи механизмдерінің жұмысын белсендендіруге, зейіндерін тұрақтандыруға ықпал ету. Қысқа секіртпеден секіруге жаттыға түсу. Қол басының айнала қозғалуы мен аяқтың тігінен қозғалуын жалғастыру. Дағды: Допты лақтыру мен жерге соғылған соң арт жақтан шапалақ ұрып қағып алу, допты қаққанда алақанын жазып, саусақ басымен қағу, бұралаңдап жерге қойылған бауды басып, екі қолын екі жаққажазып, артпен жүру, тепе-теңдік сақтау дағдыларын арттыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: кинезиологиялық гимнастика, қысқа секіртпеден секіру. Түсінеді: ұдайы жаттығудың қажеттігі, шапалақ ұрған соң допты қағып алып үлгеру, табанымен жерге салынған бауды дұрыс басу. Қолданады: доп лақтыру, доп қағу, тепе-теңдік сақтау, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру, педагог нұсқауын түсініп, дұрыс орындау, кеңістікті бағдарлай алу дағдылары. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Қолдану: Кинезиологиялық гимнастика Құлақ сырғалығын уқалау. Құлақтарды уқалаймыз, Сипалаймыз, мыжғылаймыз... Басын шайқау. Басымызды шайқаймыз, Шайқалмаймыз, байқаймыз! Бас изеу.
--	--	--	---	--	---

	алдына ұстап тұрып жоғары-алдыға лақтыру, саусақ бастарымен қағып алу, кеудеге тигізбеу. Допты басынан асырып жібермеуге тырысады. Бір орында тұрып, жерге соғылған соң допты екі қолдың басымен қағып алады. Егер доп домалап кетсе, қолына беруге тырысады. Допты себетке алдымен бірінші, сосын екінші тізбек апарып салады. Түсіну: Денені жинап алып отырған күйден алдыға-артқа домалау (5 рет). Тізелерін біріктіріп, қолдарын жерге тіреп, иығын қол басының деңгейіне келтіріп, басынтүзу ұстау. Осы қалыптан барлық негізгі акробатикалық жаттығулар басталады. Білу: Қимыл-қозғалыс ойыны: «Тым-тырақай». Ойыншылар шеңбер құрып қол ұстасады, тек бір бала – «малай» ортада тұрады. Ойыншылар шеңбермен жүріп, қайталап айтады: «Ал, кәнеки, балалар, Бір, екі, үш – деп санандар. Бір, екі, үш – ал тараңдар!» – Сол сөздерді айтып, залмен шашырап қаша жөнеледі. Малай болса, оларды ұстап алуғатырысады. Көзге арналған жаттығулар: «Тінтуірді жүгіртіп, Әсем сурет саламыз!» (2 рет) «Тінтуірді жүгіртіп, Әсем сурет саламыз! Солға, оңға, жоғары, төмен, Айнала бұрылып аламыз! Енді солға қараймыз, Оңға, төмен, жоғары	орындалғанын, жылдамдығы қалай екенін сұрау. «Сендерге жақсы көңіл сыйлады ма?» – деп сауал қою. Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап алып, әуенді таза айтуға ұмтылу. Қолдану: Билер: Биді балалардың қалауынша қайталау. Ойындар, хороводтар: «Кім мектепке тез жиналады». Балалардың жылдамдығын, ептілігін тексеру. Ойынға екі бала шығып, мектеп құралдарын біртіндеп портфельге жинайды. Музыкалық аспапта ойнау: «Тамшылар» румын халық әні (өңдеген Т. Попатенко). шығарманы орындап, балалардан музыка ырғағына сәйкес қол соғуды сұрайды. Аспаптарды таратып беріп, орындау ретін түсіндіреді.	қостаймыз, Мамандықты қасымызға қоспаймыз! Мойын-иек. Басты төмен түсіріп, Айналдырып шайқаймыз! «Алақан». Алақанды қысамыз, Күшті болсын қолымыз! «Зейін» Зейін қойып ойнаймыз, Алақан қыспай қоймаймыз! «Билейік». Мың бұралып билейміз, Ұялуды білмейміз! «Бәйтерек» Тез өсіп келеміз, Көк аспанға жетеміз! «Сүңгуір» Сүңгуір боп сүңгіміз, Теңіз түбін барлаймыз, Меруерт іздеп шарлаймыз! «Дамылда» Сен тыныштал, дамылда, Әндетейік ыңылдап! Түсіну: Негізгі қимыл жаттығуларын кезек-кезек орындау: секіртпемен жаттығудағы қауіпсіздік ережелерін естеріне саламыз. Қысқа секіртпеден секірулер – бастапқы қалыпқа тұру (секіртпені артқа қарай қойып ұстау), аяқтың басымен ырғақпен жеңіл секіреді. Қимылдың орындалуын қадағалау. Ойын жаттығуы: «Ойна, ойна, доптан жаңылып қалма!». (10 рет) Допты жоғары лақтырып, қолдарымен арт жағында шапалақ ұрып барып қайта қағып алу. Шапалақ ұрып үлгеру үшін допты жоғарырақ лақтыруға тырысады. Допты қайта қаққанда	Музыка тыңдап, қандай көңіл күйде орындалғанын, жылдамдығы қалай екенін сұрау. «Сендерге жақсы көңіл сыйлады ма?» – деп сауал қою. Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап алып, әуенді таза айтуға ұмтылу. Қолдану: Билер: Биді балалардың қалауынша қайталау. Ойындар, хороводтар: «Кім мектепке тез жиналады». Балалардың жылдамдығын, ептілігін тексеру. Ойынға екі бала шығып, мектеп құралдарын біртіндеп портфельге жинайды. Музыкалық аспапта ойнау: «Тамшылар» румын халық әні (өңдеген Т. Попатенко). шығарманы орындап, балалардан музыка ырғағына сәйкес қол соғуды сұрайды. Аспаптарды таратып беріп, орындау ретін түсіндіреді.	Бас изейміз, жақсылықты қостаймыз, Мамандықты қасымызға қоспаймыз! Мойын-иек. Басты төмен түсіріп, Айналдырып шайқаймыз! «Алақан». Алақанды қысамыз, Күшті болсын қолымыз! «Зейін» Зейін қойып ойнаймыз, Алақан қыспай қоймаймыз! «Билейік». Мың бұралып билейміз, Ұялуды білмейміз! «Бәйтерек» Тез өсіп келеміз, Көк аспанға жетеміз! «Сүңгуір» Сүңгуір боп сүңгіміз, Теңіз түбін барлаймыз, Меруерт іздеп шарлаймыз! «Дамылда» Сен тыныштал, дамылда, Әндетейік ыңылдап! Түсіну: Негізгі қимыл жаттығуларын кезек-кезек орындау: секіртпемен жаттығудағы қауіпсіздік ережелерін естеріне саламыз. Қысқа секіртпеден секірулер – бастапқы қалыпқа тұру (секіртпені артқа қарай қойып ұстау), аяқтың басымен ырғақпен жеңіл секіреді. Қимылдың орындалуын қадағалау. Ойын жаттығуы: «Ойна, ойна, доптан жаңылып қалма!». (10 рет) Допты жоғары лақтырып, қолдарымен арт жағында шапалақ ұрып барып қайта қағып алу. Шапалақ ұрып
--	---	--	---	--	--

	Жан-жағынды бағдарлап, Қарап алсақ болады. Төрт тұсыңды айырып, Қателеспей табасың, Алға еркін қадам басқан, Сен жігерлі баласың!»		саусақтарын еркін ұстайды. Білу: Қимыл-қозғалыс ойыны: «Теңіз толқиды» (3 рет). Ойыншылардың ішінен жүргізуші сайланады. Басқалары бір адым қашықтық ұстап, шеңбер бойымен тұрады. Олардың әрқайсысы тұрған жерінде шеңбер сызады. Жүргізуші балалардың арасымен «жыланша» аралап жүреді. Қай баланың қасына келіп: «Теңіз толқиды» деп айтса, сол бала орнынан тұрып, артынан еріп, тізбек құрайды. Бірнеше бала қосылып, тізбек ұзарғанда кенет: «Теңіз тыныш» десе, барлығы өз орындарына жүгіреді. Шеңберіне тұра алмай қалған ойыншы жүргізуші болады. Сабақ қорытындысын шығарады.		үлгеру үшін допты жоғарырақ лақтыруға тырысады. Допты қайта қаққандасаусақтарын еркін ұстайды. Білу: Қимыл-қозғалыс ойыны: «Теңіз толқиды» (3 рет). Ойыншылардың ішінен жүргізуші сайланады. Басқалары бір адым қашықтық ұстап, шеңбер бойымен тұрады. Олардың әрқайсысы тұрған жерінде шеңбер сызады. Жүргізуші балалардың арасымен «жыланша» аралап жүреді. Қай баланың қасына келіп: «Теңіз толқиды» деп айтса, сол бала орнынан тұрып, артынан еріп, тізбек құрайды. Бірнеше бала қосылып, тізбек ұзарғанда кенет: «Теңіз тыныш» десе, барлығы өз орындарына жүгіреді. Шеңберіне тұра алмай қалған ойыншы жүргізуші болады. Сабақ қорытындысын шығарады.
--	---	--	---	--	---

4 үзіліс – 11:50 – 12:30

Балалардың дербес іс-әрекеті

Балалардың дербес іс-әрекетіне дағдыландыру ойындары

Басты мақсат: Балаларды ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Тәрбиешінің берген белгісін мұқият тыңдай білуге үйрету.

Ойын: «Допты қуып жет»

Мақсаты: Балаларды ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Тәрбиешінің берген белгісін мұқият тыңдай білуге үйрету.

Ойын шарты:

Әдістемелік нұсқаулар:

Тәрбиеші балаларға доп салынған кәрзеңкені көрсетеді де алаңның бір жағында өзімен бірге қатарласа тұруды ұсынады. Одан кейін кәрзеңкеден доптарды алып, балалардан алысқа, әр жаққа лақтырады. Балалар доптарға жүгіреді, оларды алып кәрзеңкеге салады. Ойын қайталанады.

Балалар қанша болса, доп та сонша болуы керек. Олардың әрқайсысы допты қуып жетіп, кәрзеңкеге салатын болсын.

					
Баланың жеке даму картасына сәйкес жеке жұмыс 11.50 – 12:00	Сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру - танымдық, коммуникативтік әрекет (Еркежан, Нұрым, Аян) осы балалармен жұмыс жүргізу. Мақсаты: сөздік қорын байыту. Жаңылтпашты қайталау. Малға шөп керек, Шөп көп керек, Көк шөп керек.	Математика негіздері – коммуникативтік, танымдық, еңбек әрекеті Дидактикалық ойын: «Сақтап ал» (Ақжол, Жанеля) осы балалармен жұмыс жүргізу. Мақсаты: Талдау, салыстыру, қарапайым тұжырымдар жасау, зейін, жады мен ауызша сөйлеу дағдысын дамыту.	Сауат ашу негіздері – коммуникативтік, танымдық әрекет (Аян, Арнұр, Ажар, Аяжан) осы балалармен жұмыс жүргізу. «Кәне, тауып көр» дидактикалық ойыны Мақсаты: Дыбыстық сызба бойынша жұмыс жасату арқылы дыбыстық талдау дағдыларын дамыту. Алдын ала балаларға дыбыс, сөз, буын сызбаларының үлгілері сызылған карточкалар таратып береді. Мысалы: [р], -ба-, аққала, ар-, ор-, қа-, [е], [т], [к], та-, ен-, ар-, алма, сабақ, жаңа, дә-, мы-, мон-, [г], [ш], сөз, көз, бала, жа-, үс-, ші-, то-, ки-, [з], [и], са-, ша-, ет, елік, білезік, күнбағыс, ұр-, ын-, лек-, діз-, тик-, қыш-, дол, қол, бол, сал, мал, тау, қы-, тық-, ем-, ек-, іс-, -діз.	Көркем әдебиет - коммуникативтік, танымдық әрекет (Сұлтан, Нұрым) осы балалармен жұмыс жүргізу. Мақсаты: Олең мазмұнын түсіндіре отырып, оған қатынасын, тілдік бейнелілігін сезінуге, айналасымен жағымды қарым-қатынас жасай білу дағдысын дамыту.	Қоршаған ортамен таныстыру – коммуникативтік әрекет (Баланың отбасы және қоғам) (Каусар, Диар) осы балалармен жұмыс жүргізу. «Жануарлар несімен ерекшеленеді?» атты дидактикалық ойын ойнауға шақырады. Жануарлардың өздеріне тән белгілерін (айырмашылықтарын) атайды. Балалар соған қарап, оның қандай жануар екенін табады Мақсаты: Тірі нысанды суреттеу қабілетін, зейінін, есте сақтау қабілетін дамыту және түсіну дағдыларын қалыптастыру.
Серуенге дайындық	Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекеттер, өзіне-өзі қызмет көрсету				
	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
«Табиғат аясында» Серуен. Танысу, ойындар, еңбек.	Мамыр Серуен-Бақылау № 8 Құмырсқаларды бақылау Мақсаты:	Мамыр Серуен-Бақылау № 9 Кемпірқосақты бақылау Мақсаты: өлі табиғаттың бір	Мамыр Серуен-Бақылау № 10 Көбелектерді бақылау. Мақсаты:	Мамыр Серуен-Бақылау № 11 Жәндіктерді бақылау Мақсаты: «Жәндіктер»	Мамыр Серуен-Бақылау № 12 Ауа-райын бақылау Мақсаты: Көктем

«Алақай, ойын!» 12.00 – 12:30	Құмырсақалар туралы білімдерін тиянақтау; Зерттеу жұмысына деген қызығушылықтарын арттыру. Бақылау барысы Көркем сөз «Құмырсақ» Г. Өкеев Құжынаған құмырсақ, Ұйымшыл-ақ өздері. Шығады ерте жұмысқа. Жүкпен қайтып қашықтан, Нелер шебер табылып, Илеуіне асыққан. Жасайды илеу жабылып. Бәрі еңбекпен шынығар, Жылт-жылт етіп көздері, Ісін тындырып тынығар. Балаларға сұрақтар Құмырсақалардың адамдарға және орманға қандай пайдасы бар? <i>(зиянда жәндіктерді құртады)</i> Орманның қандай тұрғыны құмырсақ мен оның көбелектерін (личинкаларын) жеуге құмар? (аю мен тоқылдақ) Құмырсақсыз жер болмайды. Құмырсақаларды «ағаш дәрігерлері» деп те атайды. Олар ағаштарды зиянды жәндіктерден қорғайды. Құмырсақалар өте еңбекқор, олар өздерінен бірнеше есе үлкен нәрселерді илеулеріне сүйретіп тасиды. Құмырсақалардың илеуінің тесігі төбесінде болады. Құмырсақалар өз илеуінен ешқашан адаспайды. Неліктен деп ойлайсыңдар. Құмырсақалар өз илеулерін иіскеп жүріп иісінен табады. Әр илеу өз құмырсақаларынан басқа құмырсақаларды	бөлігі ретінде кемпірқосақ туралы түсініктерін қалыптас-тыруды жалғастыру. Бақылау барысы Тәрбиеші балаларға жұмбақ жасырады. Жарқылдан соң жаңағы, Суға бөкті бар алап. Көкте түрлі жолақты, Өрнек тұрды ғаламат. (кемпіркосақ) Жаңбыр жуды жерімді, Көкте өрмек керілді. (кемпіркосақ) Жаңбыр жауып, күннің көзі көрініп тұрған мезгілде аспаннан кемпіркосақты байқауға болады. Ол жаңбыр тамшылары арасынан күннің сәулесі өткен уақытта көрінеді. Жаңбыр тамшылары неғұрлым үлкен болса, кемпіркосақ соғұрлым анық көрінеді. Кемпіркосақта жеті түс бар: қызыл, қызғылт, сары, жасыл, көгілдір, көк, күлгін. Бұлар барлық уақытта осы бір ретпен орналасады. Балаларға сұрақтар: ♦ Кемпіркосақ қай уақытта пайда болады ? ♦ Ол қай уақытта жоғалады? ♦ Кемпіркосақ қандай құбылыс, қалай пайда болады? Тәрбиеші балаларға тапсырма береді. Асфальт бетіне түрлі-түсті борлармен кемпіркосақтың суретін салу. Еңбек: Балабақша ауласын қоқыстан тазалау. Мақсаты: аула тазалаушыға көмек беру, үлкендер еңбегін бағалауға тәрбиелеу.	- көбелектер туралы білімдерін молайту: пайда болуы, көбеюі, құрлысы, пайдасы; -барлық тірі табиғатқа қамқорлықпен қарауға тәрбиелеу. Бақылау барысы Көркем сөз «Қызыл-жасыл көбелек» Ш. Мұхаметжанов Дала қандай керемет, Қойның гүлге толады. Қызыл-жасыл көбелек, Бір ұшып, бір қонады. Қанша қусаң көбелек, Қанаты бір талмайды. Соныменен не керек, Ақыры ұстай алмайсың. Жазда, жасыл алқапта, гүлдер басында әдемі көбелектер ұшып жүреді. Олар сондай әдемі, түрлі-түсті. Ертеде Римде адамдар көбелектерді өсімдіктер гүлінен пайда болған дегенге сенген Көбелектің екі жұп қанаты бар. Олар майда қабыршақпен көмкерілген. Сондықтан да оларды қабыршақ қанаттылар деп атайды. Көделектің денесі қабыршақпен және майда шаштармен көмкерілген. Олардың қысқа мұрттары мен үлкен көздері бар. Гүлден гүлге қонып көбелектер шырын жинайды және оларды тозандандарады. Жазда ұрғашы көбелектер жер қыртысына жұмыртқаларын жинайды. Бірнеше уақыттан	<i>сөзінің мағынасы туралы түсініктерін тиянақтау;</i> — Оларды тіршілік ету ерекшеліктеріне қарай салыстыра білуге үйрету. <i>Бақылау барысы</i> <i>Тәрбиеші жұмбақтар жасырады:</i> -Гүлдің нәрін жинайды, Адамға бал сыйлайды. Еңбекқорды аялайды, Еріншекті аямайды. Бұл не? (ара) -Қанды сорып сүліктей, Ызындап кеп шағады. Бұл қандай бүлік дой? (маса) -Ызындап ән салып, Жұп-жұқа қанаты. Тәттіге тамсанып, Қоқысқа қонады. Бұл не? (шыбын) -Құжынаған жұмыскер, Бірлескенде тым іскер. (құмырсақ) -Тор тоқуға шебер-ақ, Бірақ киім тікпейді. Өнері де өнер-ақ, Бірақ ісі бітпейді. (өрмекші) Тәрбиеші сұрақтары. ♦ Жұмбақ жауаптарының шешуінде айтылғандарды бір сөзбен нелер деп атаймыз? (жәндіктер) ♦ Тағы қандай жәндіктерді білесіңдер? <i>(көбелек, құрт т.б)</i> ♦ Қандай жәндік гүлдерді тозандандырады? (аралар) ♦ Көктемде жәндіктер өмірінде қандай өзгерістер болады? (көктемде жұмыртқалардан личинкалар өсіп шығады)	<i>мезгілінің аяғына қарай өлі табиғаттағы болатын құбылыстар туралы түсініктерін қалыптастыруды жалғастыру.</i> Бақылау барысы Көркем сөз. А.Меңдібай <i>Мамыр айы келгенде, Дала гүлге толады. Жайнап барлық атырап, Қызық-дұман болады. Бақшамамызда біз еккен, Гүл шоқтары гүлдейді. Жапырақтар сыбдырлап, «Қандай көркем, көр»-дейді.</i> Тәрбиеші аулаға ерте көктем көрнісі бейнеленген сурет алып шығып, балалармен әңгіме өткізеді. ♦ Балалар, қараңдаршы, мына суретте жылдың қай мезгілі суреттелген?(көктем). ♦ Ал, сендер суреттен не көріп тұрсыңдар? <i>(қар еріп жатыр, жер су болып жатыр, балалар құстарға ұя жасап жатыр)</i> ♦ Қар неліктен ериді, адамдар неліктен жеңіл киінеді? <i>(күн жылығандықтан)</i> ♦ Ал, көктемнің бұл мезгілін қалай атаймыз? <i>(ерте көктем)</i> ♦ Ерте көктем мен қазіргі мамыр айындағы табиғат көнісінде, ауа-райында өзгешелік бар ма? Қандай? <i>(балалар жауабы тыңдалады)</i> ♦ Қазір аспан көрнісі қандай? <i>(ашық көк)</i>
--	---	--	--	---	---

	жолатпайды. Егер басқа илеудің құмырсқасы бара қалса, оны жабылып шағып тастайды. Әр илеудің өз иісі болады. Құмырсқалар тек қана ағаштардағы құрттардықұртып қана қоймайды, олар құстарға да көмектеседі. Құстар құмырсқаның илеуінің үстіне қанатын жайып отырады, құмырсқалар оларды үстеріндегі биттер мен бүргелерден тазалайды. Құмырсқалардан бөлініп шыққан өткір қышқыл иістен көпке дейін құстарға бит, бүргелер жоламайды. Құмырсқаның қышқылынан дәрі-дәрмектер де жасайды. Құмырсқалар залалсыз, дәрменсіз жәндік болғандықтан оларға тиіспеуіміз керек. Құмырсқалардың қандай пайдасы бар? ♦ Олар өз илеулерін қайда салады? ♦ қане біздің құмырсқалар қалай жұмыс істеп жүр екен, қарайықшы! (олар өздінің ізімен, бірінен соң бірі илеулеріне қарай ағылуда) Зерттеу қызметі Құмырсқалардың бір жолына құм, бір жолына қант себу. Олардың қалай әрекет ететінін бақылау. Еңбек Ойын алаңын тазалау. <i>Мақсаты: бірлесе жұмыс істей білулерін жалғастыру.</i> Қимылды ойын «Итеріспек». <i>Мақсаты:</i>	Қимылды ойын «Қасқыр қақпан». <i>Мақсаты:</i> Ойын шартының дұрыс орындалуын бақылау, ойын кезінде байқампаз болуға баулу. Жаттығу ойыны: Қимылдарын дамыту. Мақсаты: арқасымен алға қарай жүруге жаттықтыру. Халық болжамы. <i>Кемпірқосақ кешке көрінсе, ертесіне күн ашық болады</i>	соң жұмыртқалардан құрттар-личинкалыр пайда болады.осы осы құрттардан нағыз көбелектер өседі. Тұт ағашының жапырақтарымен қоректенетін көбелектер адамға жібек алатын жіңішке жіптерін сыйлайды. Зерттеу жұмысы Қай гүлге қандай көбелектер қонып жүргенін қарау. (көбелектер көбіне өзі түстес гүлдерге құмар болады) Еңбек Гүлзардағы қоқыстарды жинау <i>Мақсаты:</i> еңбек ете білу іскерліктерін қалыптастыру, өз беттерінше тазалық жүргізуге деген құштарлықтарын ояту. Қимылды ойын: «Аюлар мен аралар». <i>Мақсаты: тәрбиеші белгісі бойынша жүкіруге, өрмелеуге жаттықтыру.</i> Жаттығу ойыны: «Кеглиді құлат». <i>Мақсаты:</i> Дәлдеп тигізе білуге жаттықтыру	♦ Жәндіктер қайда тіршілік етеді? (<i>бақтарда, ағаштарда, су тоғандарда т.б.</i>) ♦ Қандай жәндіктердің пайдасы бар? (<i>ара, жібек құрты, құмырсқа</i>). ♦ Қандай пайдалы жәндік орман, тоғайларды зиянды жәндіктерден қорғайды? (құмырсқа) ♦ Масаларды неге зиянды жәндік деп атайды? (олар әртүрлі ауруларды тасиды) ♦ Зерттеу жұмысы Қанқызын тауып, оның атын атау. Құмырсқалар «соқпағын» табу, бақылау. Еңбек: Алаңды қоқыстардан тазалау. <i>Мақсаты: үлкендерге көмек беруге, үлкендер еңбегін қадірлеуге тәрбиелеу.</i> Қимылды ойын «Аюлар мен аралар». <i>Мақсаты: кеңістікте жүкіру, ұстап алуға, ұстатпауға тырысу. Ептілікке, жылдамдыққа баулу.</i> Жаттығу ойыны: Қимылдарын дамыту. <i>Мақсаты: жүкіру техникаларын жақсарту.</i> Халық болжамы: күзде құмырсқа илеуі биік болса, қыс ұзақ әрі қатты болады.	♦ Ағаштар бейнесі қандай болды? (барлық ағаштар жапырағы жайқалып, жап-жасыл болып тұр). ♦ Қыста қар жауған кезде ауа температурасы қандай еді? ♦ Жаңбыр қандай температурада жауады? ♦ Көктемнің соңғы айында табиғатта қандай өзгерістер болды?(күн шуағы молайды, гүлдер шықты, шөптер өсті, ағаштар жасыл жапыраққа малынды). Еңбек Кішкентайлар алаңын қоқыстардан тазалауға көмектесу. <i>Мақсаты: кішкентайларға көмектесу, еңбекке деген құлшыныстарын арттыру.</i> Қимылды ойын «Үшінші артық». <i>Мақсаты: ойын ережесін сақтап ойнауға, аңғарымпаздыққа баулу. Ұлттық ойындарға деген қызығушылықтарын арттыру.</i> Жаттығу ойыны Қимылдарын дамыту. <i>Мақсаты:</i> — Допты берілген бағытқа қарай оң және сол қолмен лақтыруға жаттықтыру; — Қозғалыс координацияларын сақтау;
--	--	---	--	---	---

	Белгілі бір кеңістікте жұмыс істеу дағдыларын жетілдіру; Ұлттық ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Жаттығу ойыны Қимылдарын дамыту. <i>Мақсаты: оң және сол аяқпен секіруге жаттықтыру.</i> <i>Тыйым сөздер: Құмырсқа илеуін бұзба.</i>				
Балаларды үйге қайтару. Уақыты: 12.30 – 12.40					
«Сау бол, мектеп!» Ата-аналар мен әңгімелесу. Балаларды үйге қайтару. 12:30-12:40	<i>Ата –аналарға кеңес</i> - баланың «социалдық көкжиегін» кеңейтіңіз, ауладағы өзімен құрдас балалармен көбірек ойнатыңыз, жолдастарына қонаққа барсын, әжесінде қонуға қалсын т.с.с. Осындай тәжірибе жинақтаған бала өз құрдастары мен үлкендер арасында тез үйренісіп, тіл табысатын болады.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> Ешқашан балаға қол жұмсамаңыз. Қиын жағдайда үнемі бірге болыңыздар	<i>Ата –аналарға кеңес</i> - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет студия алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет студия алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.

Мектепалды 0 «А» сыныбының тәрбиешісі: